

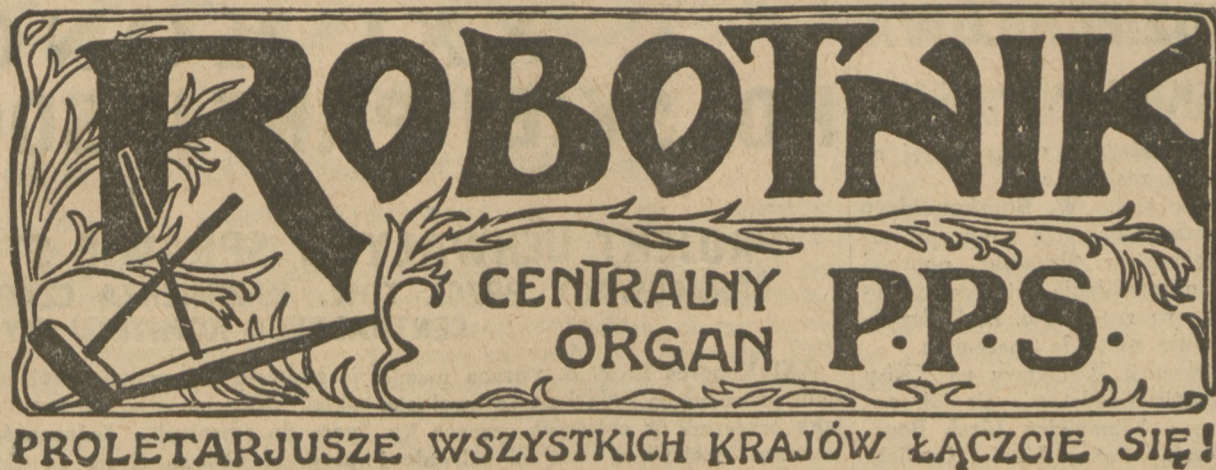
NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIANSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7

Redakcja — tel. 176-70.

Dyrekcja — tel. 120-13.

Administracja — tel. 313-80.

Drukarnia — tel. 173-43.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

**CENA NUMERU
20 GROSZY.**

Jutro rozpoczynają się obrady

XXI KONGRESU Polskiej Partji Socjalistycznej

PO STRAJKU WŁOKNIARZY

Ostatni strajk włóknarzy wykazał, że nawet w obecnych warunkach, przy braku silnych organizacji zawodowych robotniczych, gdy istnieją silne organizacje kapitalistyczne, klasa robotnicza jest jednak w stanie walczyć i walką swą zmuszać do liczenia się ze swymi żądaniami.

Żądania, wysunięte przez Związek klasowy co do podwyższenia poziomu płac robotniczych, co do podwyższenia stawek dla robotników obsługujących większą ilość maszyn, co do płacenia za postoje i co do uznania delegatów robotniczych, spotkały się z całkowitem uznaniem wśród szerokich mas Świata Pracy.

Rząd przez swoje stanowisko i wysuniętą propozycję podwyższenia płac tylko o 5% utrudnił poważnie walkę z kapitalistami o słuszne żądania włóknarzy.

Ankieta o kosztach produkcji udowodniła wyraźnie, że słuszność jest po stronie robotników, że poziom płac należy odpowiednio podwyższyć.

Za wybuch tego strajku i jego następstwa ponoszą odpowiedzialność w całości baroni przemysłu włókienniczego, którzy mieli dużo czasu na załatwienie żądań robotniczych na drodze obopólnego porozumienia, a jednak żądania te na odbytych konferencjach przed wybuchem strajku bezwzględnie odrzucili.

Należy podkreślić, że Świat Pracy i demokratyczna część społeczeństwa stanęła w tym strajku po stronie walczących robotników, zdając sobie sprawę, iż słuszność jest po stronie walczących. Jednak prasa kapitalistyczna i „sanacyjna”, a w szczególności ta ostatnia, zajęła wrogie stanowisko, wypaczając charakter tego strajku, twierdząc, że ma on głównie cele polityczne, że został wywołany i był prowadzony przez komunistów.

Nie wolno wypaczać prawdy o ruchu robotniczym; strajk ogłosił Związek Klasowy, zgodnie z wolą świadomych robotników, będąc przekonany, iż środki pokojowe zostały wyczerpane.

Charakterystycznym jest, że Związek „polski” N.P.R. i Ch. D. od samego początku zajmował stanowisko niejasne i obłudne, albowiem początkowo twierdził, że Związek Klasowy wysunął za niskie żądania, następnie żądania te i ogłoszony strajk przez Związek Klasowy dla pozorów podtrzymały. Jednocześnie w łonie swych związków, w szczególności enpeerowcy, mówili do swych członków, że strajku tego nie ogłaszali i nie biorą zań żadnej odpowiedzialności.

Posel Waszkiewicz i p. Kaźmierczak zajmowali na konferencjach w Warszawie stanowisko wysoce szkodliwe dla strajkujących robotników, twierdząc wobec przedstawicieli Rządu, że nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za akcję strajkową, o czym także wiedzeli przemysłowcy.

I komuniści przez swoją destrukcyjną robotę w tym strajku odegrali rolę haniebną i bardzo szkodliwą dla samej walki strajkowej o pierwszorzędnym znaczeniu dla klasy robotniczej. Nie walczyli oni z enpeerowcami czy chadekami, a tylko ze Związkiem Klasowym.

Z powyższego wynika jasno, że przeciw zbiorowej woli walczących włóknarzy i robotników innych gałęzi przemysłu i zawodów, biorących udział w strajku powszechnym, wystąpił jednolity front komunistów, enpeerowców, chadeków i innych sojuszników kapitału, co pozostanie ciemną plamą w historii ostatniego strajku, który był jednym z maso-

DZIESIĄTA ROCZNICA RZĄDU LUBELSKIEGO PIERWSZEGO RZĄDU POLSKI NIEPODLEGŁEJ

W dn. 7 listopada odbędzie się w Lublinie

UROCZYSTY OBCHÓD

dziesiątej rocznicy powstania Rządu

Lubelskiego, Pierwszego Rządu Polski Niepodległej.

Wszystkie organizacje partyjne winny wysłać na ten dzień do Lublina delegacje ze sztandarami. W ra-

zie absolutnej niemożności wysłania delegacji należy wysłać depesze pod adresem: Lublin, Magistrat, Choma. W tym samym dniu, albo w dniach najbliższych po 7 listopada, organi-

zacje partyjne winny organizować wszędzie

**OBCHODY DZIESIECIOLECIA
Niepodległości i Pierwszego Rządu
Ludowego w Lublinie.**

TRAKTAT HANDLOWY NIEMIECKO-LITEWSKI

Berlin, 30 października. (PAT.). „Berliner Tageblatt” donosi, że we wtorek wieczorem podpisany został w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy traktat handlowy niemiecko-litewski. Ze strony niemieckiej podpisał traktat przewodniczący delegacji niemieckiej radca Eisenlohr, ze strony litewskiej — poseł litewski w Berlinie, Sidikauskas. Główne trudności, które wywołały zwłokę w zawarciu traktatu, zostały załatwione przez dostosowanie taryfy ko-

lejowej na linii prowadzącej do Królewca, do taryf kolejowych Kłajpedy.

Berlin, 30 października. (PAT.). Biuro Wolfa potwierdza wiadomość, że dziś podpisany został w urzędzie spraw zagranicznych niemiecko-litewski traktat handlu i żeglugi, umowa konsularna i umowa o obrocie prawnym. W niedalekiej przyszłości ma być podpisany cały szereg dalszych umów, jak również protokół do zawartej już umowy o małym ruchu granicznym.

ZWYCIĘSTWO KANDYDATA LABOUR PARTY

Londyn, 30 października. (P.A.T.). W wyborach uzupełniających w okręgu Ashton under Lyne kandydat Partji Pracy, tow. Bellamy, otrzymał 9567 głosów, bijąc kandydata konserwatywnego, Rouché, który otrzy-

mał 7161 głosów. 3 kandydat, liberal Greenwood, otrzymał 6874 głosy. Wybory spowodowane były ustąpieniem deputowanego konserwatywnego.

WYSTĄPIENIE COOKA PRZECIWKO KOMUNIZMOWI

Moskwa, 30 października. (A.W.). Ostry komentarze prasy sowieckiej wywołał list znanego działacza angielskich związków zawodowych COOKA, przywódcy górników angielskich. W liście swym Cook wyzkaże się jakiegokolwiek łączności z

komunizmem. List jest wystosowany na ręce przewodniczącego rady centralnej Profinternu. Stanowisko swoje Cook motywuje niebezpieczną ingerencją sowieckich związków zawodowych w sprawy wewnętrzne związków angielskich.

WYBORY DO RADY NARODOWEJ W SZWAJCARJI

SOCJALIŚCI ZDOBYLI 50 MANDATÓW

Bern, 30 października. (PAT.). Wybory do Rady Narodowej dały następujące wyniki: radykali 58 mandatów (dotychczas 59), katolicy 46 (42), socjaliści 50 (dotychczas 49), partja

chłopska 31 (31), liberali 6 (7), politycy, członkowie stronnictwa społecznego 3 (5), komuniści 2 (3). Bezpartyjni zachowali posiadane dotychczas 2 mandaty.

TAJNY TRAKTAT ANGIELSKO-FRANCUSKI W SPRAWIE ZBROJEN MORSKICH?

GŁOS SOCJALISTÓW ANGIELSKICH

Londyn, 30 października. (A. W.). Organ partji robotniczej „Daily Herald” twierdzi, że opublikowanie dokumentów, dotyczących francusko-angielskiej umowy w sprawie zbrojeń morskich, nie

wyjaśnia kwestji, gdyż w Białej Księdze nie wszystko zostało opublikowane. Dziennik stwierdza w dalszym ciągu, że między Anglią i Francją musi istnieć ściślejszy traktat.

wych i największych strajków po przewrocie majowym.

Mimo tego wszystkiego w pierwszych dwóch tygodniach był wspaniały nastrój i silna wola oraz wiara w całkowite zwycięstwo strajkujących mas robotniczych.

Strajk włóknarzy ma olbrzymie znaczenie w dziejach ruchu zawodowego. W strajku tym klasa robotnicza zdobyła wielki kapitał moralny i wielkie doświadczenie na przyszłość.

Zbiorową siłą klasy robotniczej pod kierownictwem Związku Klasowego został złamany nieprzejednany opór kapitalistów i została podpisana umowa zbiorowa w przemyśle. Umowa ta nie załatwiła w całości żądań Związku Klasowego, jednak

jest znacznym posunięciem naprzód, bo poza 5-procentową podwyżką wszystkich płac robotniczych, załatwiono sprawę wyższych stawek dla tkaczy, pracujących więcej, jak na dwóch krosnach, sprawę postoju i delegatów robotniczych.

Walka nie została zakończona, jest ona odłożona do odpowiedniej sytuacji w przemyśle włókienniczym.

W walce tej Związek Klasowy odegrał rolę decydującą, wbrew wszystkim swoim wrogom, i utrwalił swą siłę moralną i ideową w masach robotniczych. Wierzymy niezłomie, iż stanowisko Związku Klasowego było słuszne i znajdzie ono zrozumienie wśród szerokich mas robotniczych.

Antoni Szczerkowski.

ROCZNICA BOHATERSKI ŚLĄSK CIESZYŃSKI

Dzisiaj społeczeństwo polskie Śląska Cieszyńskiego obchodzi dziesiątą rocznicę pamiętnego dnia, kiedy lud we własne ręce ujął ster własnego losu, i władza wypadła z dłoni kierowników monarchji Habsburgów.

Na zgromadzeniu robotniczym w Cieszynie oświetli znaczenie tego dnia Ślą-

ska tow. Tadeusz Reger, przemawiając imieniem P. P. S.

I my — ze swej strony — przesyłamy dzisiaj pozdrowienia serdeczne naszym towarzyszom na Śląsku. Wiemy, że wiedzą oni i czują, jak bardzo, jak z całego serca jesteśmy z nimi w dniu, który zdecydował o łączności Ziemi Cieszyńskiej z całą Rzeczypospolitą.

KONFISKATY

Ostatnie zeszyty „Pobudki” i „Chłopskiej Prawdy” zostały znowu skonfiskowane z polecenia Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

Konfiskaty te stwarzają sytuację zgoła wyjątkową. Komisarjat Rządu konfiskuje, nie dbając ani o Konstytucję, ani nawet o dekret prasowy. Sąd Okręgowy konfiskaty z reguły uchyla „wobec braku jakiegokolwiek cech przestępstwa”.

W tych warunkach Z. P. P. S. postanowił postawić w Sejmie na porządku dziennym całość praktyk konfiskacyjnych. Chcieliście panowie skandalu; będziecie mieli skandal. Bo samowoli trzeba wreszcie położyć kres. Między silną władzą a samowolą istnieje bardzo głęboka różnica.

Wniosek Z. P. P. S. wpłynię do Sejmu dzisiaj.

DO WSZYSTKICH ODDZIAŁÓW, ORAZ DO WSZYSTKICH SEKRETARZY I INSTRUKTORÓW ZW. ZAWOD. ROBOTNIKÓW ROLNYCH RPPLITEJ POLSKIEJ

W tych dniach poseł Niski złożył statut „Związku Rolnego” do zarejestrowania w Min. Pracy i Opieki Społecznej.

Naturalnie — statut ten nie jest przez niego opracowany, lecz treść została skradziona ze statutu Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzplitej Polskiej; a dodano tylko inną nazwę.

Podając powyższe do Waszej wiadomości, wzywamy Was do bezwzględnej walki z próbą rozbicia Związku.

Wierzymy głęboko, że tak, jak przeciwstawiliście się różnym żółtym organizacjom, tak samo potraficie przeciwsta-

wić się i tej nowej żółtej organizacji.

Tyle było bezskutecznych prób rozbicia Związku. Pan Niski, z jego pomocnikami (jak np. Jezierski, wyrzucony ze Związku za nadużycia) — nie będzie również w stanie zakłócić spokoju w naszej organizacji.

Sekretarjat Centralny Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzplitej Polskiej

J. Kwapiński — przewodniczący
M. Nowicki — sekretarz
W. Baranowski — skarbnik.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

KLASOWE ZWIĄZKI ZAWODOWE

oraz

TOW. UNIwersYTETU ROBOTNICZEGO

W piątek, dnia 9 listopada, o godz. 7-ej wiecz., w sali Związku Zaw. Kolejarzy, przy ul. Czerwonego Krzyża 20, odbędzie się

UROCZYSTY OBCHÓD 10-LECIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

oraz

10-EJ ROCZNICY POWSTANIA TYM-

CHASOWEGO RZĄDU LUDOWEGO W LUBLINIE.

Przemawiać będą towarzysze: Marszałek Sejmu, Ignacy Daszyński, senator Andrzej Strug, poseł Norbert Barlicki.

W części artystycznej wezmą udział: Warszawska Orkiestra Symfoniczna i artyści „Płaćwki żywego słowa”.

O POMOC DLA STRAJKUJĄCYCH ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W GDYNI

Zwracamy się do wszystkich Zw. Zaw. i wszystkich towarzyszy z wezwaniem do składania ofiar na rzecz strajkujących robotników portowych w Gdyni.

Ofiary przyjmuje Redakcja „Robotnika” i Zw. Transportowców (Czerwonego Krzyża 20).

Towarzysze spieszcie z ofiarami na

rzecz walczących z niebawym wyzyskiem robotników portowych.

Prezydjum Zarządu Głównego Z. K. składa 500 zł.

Zarząd Główny Związku Zaw. Automobilistów 100 zł.

Oddział Warszawski Zw. Automobilistów 100 zł.

DZISIEJSZE POSIEDZENIE SEJMU

Dzisiaj o godz. 4-ej po poł. odbędzie się pierwsze po ferjach letnich posiedzenie Sejmu.

Przy pierwszym czytaniu preliminarna budżetowego zabierze głos Min Skarbu, G. Czechowicz.

KONFERENCJA MIĘDZYDZIELNICOWA ORGANIZACJI WARSZAWSKIEJ P. P. S.

Duża sala na II piętrze przy ul. Wareckiej Nr. 7 nie mogła pomieścić przybyłych członków Komitetów kół fabrycznych i organizacji dzielnicowych przepelnili się korytarze przyległe przedstawicielami robotników, stojących niezachwianie przy sztandarze Partji. Ta ogromna liczba przybyłych przedstawicieli kilkudziesięciu już dziś organizacji fabrycznych i terytorjalnych stwierdziła niezbicie jeszcze jedno: blyskawiczną szybkość w pracy organizacyjnej z jaknajlepszymi jej skutkami.

Zebrań zagał prezes C. K. W., tow. pos. Barlicki, pełniący równocześnie obowiązki prezesa Komisji organizacyjnej Organizacji Warszawskiej. Do prezydium zaprosił wśród niemiłkających burzliwych oklasków tow. sen. Andrzej Struga i tow. pos. Tomasz Arciszewskiego. A gdy padło nazwisko sędziego patriarchy naszego ruchu tow. sen. Bolesława Limanowskiego — wszyscy powstali z miejsc; zerwała się tak gorąca owacja na cześć Czcigodnego Starca, że wszystkich ogarnęło głębokie wzruszenie i każdy dawał szczery, głośny wyraz ukochania tej Wielkiej, Świełanej Postaci.

Zabrał głos tow. pos. Barlicki i wygłosił w pięknej formie ujęty referat polityczny, raz po raz przerywany gromkimi oklaskami. W zakończeniu tow. Barlicki przedłożył projekt listy kandy-

dydatów do delegacji warszawskiej na Kongres oraz zastępców.

Na wniosek tow. W. Boczkowskiego listy te przez akklamację zaakceptowano. Jedynie tow. Ślusarski poprosił zebranych o zezwolenie ustąpienia swego mandatu na rzecz tow. H. Wilczyńskiego, co nie spotkało sprzeciwu.

Skład delegacji Warszawy na XXI-y Kongres Partji przedstawia się jak następuje ttow.: Adamowicz Józef, Boczkowski Wacł., Feller Józef, Garlicki Stanisław, Haupa Stefan, Lukasiak Adolf, Łętowski Eugenjusz, Neubauer Karol, Puchniewski Mikołaj, Sieradzki Józef, Rutkiewicz Jan (senior), Wilczyński Henryk, Wasik Antoni, Wernikowski Władysław, Wolin'eńska Lucyna, Woszczyńska Stanisława, Wysocki Władysław, Zawadzki Edward.

Zastępcy ttow.: Włoczkowski Edward, Bendkowski Karol, Piłacki Fabjan, Budzińska - Tylicka, Modliński Eugenjusz, Zawadzka Kazimiera, Paradowski Piotr, Szadkowski Michał, Murawski Marjan, Goldman Wacław.

Następnie składali sprawozdania organizacyjne tow. Edward Zawadzki i finansowe tow. Stefan Haupa. Sprawozdanie organizacyjne wykazało doskonałe postępy tej pracy.

Po krótkim jeszcze przemówieniu tow. Neubauera Karola — popłynął śpiew „Czerwonego Sztandaru”.

O UDZIAŁ W OBCHODZIE KU CZCI SKAZANCÓW

Przypominamy, że jak rok rocznie, tak i w tym roku Warszawska Organizacja P. P. S. oraz Klasowe Związki Zawodowe wezmą udział w obchodzie ku czci skazańców, straconych przez rządy najezdnicze, zorganizowanym przez Stowarzyszenie b. więźniów politycznych. W tym celu wszyscy towarzysze winni stawić się przed lokalem b. więźniów

politycznych, przy ulicy Leszno 53, dnia 1 listopada b. r. o godz. 9 rano. Stamtąd udadzą się w pochódzie na stoki Cytadeli warszawskiej.

Egzekutywa warszawskiej organizacji P. P. S. i Sekretariat Okręgowy Kom. Centr. Zw. Zaw.

O PANU J. NISKIM

Czytelnicy nam wybaczą, że zaprzamy ich uwagę osobą p. J. Niskiego.

P. J. Niski wystąpił wczoraj z artykułem w „Przedświcie”; przedstawił sam siebie opinii publicznej w roli spadkobiercy Frakcji Rewolucyjnej; przy tej sposobności naurażał, ile wlezie, szeregowi towarzyszy.

Dlatego też musimy stwierdzić, że Partja niema naogół pretensji do p. Niskiego, oprócz jednej: oto Niski odznaczał się wyjątkowym wręcz lenistwem.

Obiecał uroczyste poprawę podczas ostatnich wyborów; dzięki osobistej interwencji tow. Barlickiego uzyskał możliwość kandydowania do Sejmu.

„Dzisiaj... odwiedziliśmy się. Polemizować z nim, naturalnie, nie będziemy; radzimy natomiast, by złożył mandat poselski, uzyskany z ramienia Partji, i oddał „po dobroci” papiery O. K. R., zabrane z lokalu związkowego na dwa tygodnie przed „wybuchem” akcji „sanacyjnej”. Radzimy... „po dobroci”...

DWA KOMUNIKATY

„Robotnik” z dnia 30 października:

„Związek Zawodowy Robotników Rolnych R. P. komunikuje, że przeciwko b. sekretarzowi Oddziału Sochaczewskiego, Władysławowi Jezierskiemu, wytoczona została sprawa karna z powodu dokonanej przez niego przywłaszczenia sum Zw. Zaw. Rob. Rol-

nych”.

„Przedświt” z dn. 30 października:

„Po przemówieniu tow. Jezierskiego i in., zebrani i t. d. Zebrani wyrażają tow. Jezierskiemu cześć i życzą mu powodzenia”.

Ten sam Jezierski, ten sam!...

Ech Wy... „Sanacja moralna”...

XXI KONGRES POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

I.

PROJEKT UCHWAŁY W SPRAWIE STOSUNKU DO KOMUNIZMU, OPRACOWANY PRZEZ TOW. KAZIMIERZA CZAPIŃSKIEGO W MYŚL WSKAZÓWEK CENTRALNEGO KOMITETU WYKONAWCZEGO

XXI Kongres P. P. S. zwraca uwagę ludu pracującego Polski na tę ewolucję, jaką przeszedł w ostatnich czasach komunizm, zwłaszcza zaś na uchwały i nowy program, opracowane przez ostatni (VI) Kongres „Kominternu”.

Osia ideologii komunistycznej była od początku „światowa rewolucja komunistyczna”, która miała nastąpić w bliskim, a nawet może najbliższym czasie. Po 11 latach, które upłynęły od zwycięskiego przewrotu bolszewickiego w Rosji, „Komintern” zmuszony jest stwierdzić, iż zamiast rewolucji Europa zachodnia przeżywa epokę „stabilizacji”, t. zn. ustalenia kapitalizmu.

W tej sytuacji, gdy zbankrutowała naczelna idea „Kominternu” i gdy Rosja bolszewicka przeżywa ciężki kryzys (aprowizacyjny, finansowy, gospodarczy) oraz prowadzi nieustanne walki wewnętrzne, do niedawna z „Trockizmem”, a obecnie z tak zw. „prawicowym niebezpieczeństwem”, — coraz bardziej tak bolszewickie państwo, jak jego narzędzie „Komintern” zwracają się ku WOJNIE, jako jedynej desce ratunku.

Tak debaty i uchwały ostatniego Kongresu, jak też nowy program „Kominternu” opierają niemal wszystkie swo-

je nadzieje na przyszłej wojnie europejskiej, która ma stać się rzekomo wstępem do rewolucji. Jednocześnie nowy program ogłasza Rosję za „jedyną odczynną proletariatu” całego świata i wzywa ten proletariat, aby starał się spowodować porażkę każdego poszczególnego państwa na rzecz Bolszewji.

W ten sposób cała polityka „Kominternu” opiera się na AWANTURZE WOJENNEJ i zmierza do straszliwej katastrofy europejskiej. Na miejsce walki klasowej stanęło groźne awanturnictwo. A zarazem jaskrawo uwydatnił się ten fakt, iż cały „Komintern” jest propostu narzędziem państwowej polityki rosyjskiej i „czerwonego imperjalizmu”; poszczególne zaś partie komunistyczne świata mają być propostu ślepiem narzędziem dla dyplomacji i wojsk bolszewickich.

Tenże ostatni (VI) Kongres „Kominternu” w swych uchwałach i programie, widząc rozspychanie się w grzyby dotychczasowych złudzeń związanych z nadzieją na rewolucję komunistyczną, proklamował bezwzględna walkę z socjalizmem, jako z głównym wrogiem.

Rozbijając proletariat w obecnej trudnej dlań chwili Komintern staje się —

wedle słów manifestu brukselskiego — pomocnikiem reakcji i faszyzmu.

Polska, jako Państwo jest zalienowana przez Bolszewję, gdyż stoi na drodze do jej ekspansji na zachód. Polska Partja Socjalistyczna zaś jest specjalnie nienawistna Bolszewji, bo jest czynnikiem państwowym i organizując walkę klasową na gruncie demokracji, nie dopuszcza komunistów do wpływu.

Stąd surowe polecenie dane przez Bolszewję „Komi-ernowi” i „polskim” komunistom, aby przerwać gwałtowne wewnętrzne walki w komunistycznej partji Polskiej i skierować wszystkie siły ku temu, aby w spodziewanej wojnie poprzeć wojska bolszewickie.

Kongres P. P. S. zwraca uwagę ludności pracującej w Polsce na to wojenne i reakcyjne zwrotdzenie polityki „Kominternu” oraz na miarodajny w komunizmie interes państwowości rosyjskiej i na haniebną rolę, jaką się narzuca z Moskwy komunistom w Polsce.

Kongres wzywa wszystkie organizacje Partji, aby — oświeclając haniebną rolę społecznego komunizmu w związku z uchwałami ostatniego Kongresu „Kominternu” — przeprowadziły z nim wzmoczoną, bezwzględna walkę.

II.

PROJEKT UCHWAŁY O UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH, OPRACOWANY PRZEZ TOW. JANA STAŃCZYKA

XXI Kongres POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ stwierdza, że największą krzywdą i niesprawiedliwością społeczną wobec klasy robotniczej, jest zupełny brak zabezpieczenia lub niedostateczne zabezpieczenie robotnikom oraz ich rodzinom odpowiednich warunków życia w czasie niezdolności do pracy, wskutek wyczerpania sił, starości, nieszczęśliwych wypadków, choroby, śmierci żywiciela i braku pracy.

Obowiązujące obecnie ustawy ubezpieczeniowe na wypadek choroby, kalectwa lub śmierci, wskutek wypadków przy pracy, oraz na wypadek braku pracy — są niedostateczne, z powodu niskich świadczeń i niesprawiedliwych ograniczeń korzystania ze świadczeń.

Brak ustawy o zabezpieczeniu robotników na wypadek starości lub utraty sił do pracy, to okrutna krzywdą wobec tych, co ciężką pracą całego życia tworzą bogactwa społeczne narodu.

Obecny Rząd i stronnictwa rządowe, wbrew zapewnieniom, zwłaszcza podczas akcji wyborczej, że ustawa o za-

bezpieczeniu na starość zostanie natychmiast wprowadzona w życie — nie tylko nic w tej sprawie nie zrobiły, ale przeciwnie, paraliżują wszelkie wysiłki posłów P. P. S. w Sejmie, zmierzające do uchwalenia tej ustawy.

W tych warunkach XXI Kongres POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ podnosi do naczelnych zadań całej klasy robotniczej, sprawę NATYCHMIASTOWEGO WNIESIENIA PRZEZ RZĄD DO SEJMU, PROJEKTÓW USTAW O UBEZPIECZENIU NA STAROŚĆ, ZMIANY USTAWY O KASACH CHORYCH, O UBEZPIECZENIU OD NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW I OD BEZROBOCIA, w kierunku podwyższenia świadczeń i rozszerzenia dotychczasowych uprawnień ubezpieczonych.

Kongres postanawia, aby w razie, gdyby Rząd nie wniósł w jaknajkrótszym czasie projektu ustawy o ubezpieczeniu na starość na porządek obrad Sejmu — posłowie P. P. S., w drodze własnej inicjatywy, sprawę ubezpie-

czeń społecznych, a przedewszystkiem ubezpieczenia na starość, Sejmowi przedłożyli i starali się, przy użyciu wszelkich środków, o ich uchwalenie.

Kongres wyraża wręcz przekonanie, że ubezpieczenia społeczne, wówczas tylko zabezpieczą w całości interesy ubezpieczonych, gdy będą oparte na zasadzie PRZYMUSU I POWSZECHNOŚCI UBEZPIECZENIA, gdy wykonywane będą na podstawie jednej ustawy, z wyjątkiem ubezpieczenia od bezrobocia; i przez jeden zakład ubezpieczeniowy, z uwzględnieniem autonomii zarządów terytorjalnych, oraz, gdy zarząd nad wykonywaniem ubezpieczeń sprawować będą wyłącznie ubezpieczeni, z zastrzeżeniem kontroli i nadzoru przedstawicielom władzy państwowej.

Kongres wzywa całą klasę robotniczą do akcji wicowej i demonstracyjnej na rzecz poparcia żądania szybkiej reformy ubezpieczeń społecznych, oraz natychmiastowego wprowadzenia w życie ubezpieczenia na starość.

PODWYŻKA PŁAC PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH NA GÓRNYM ŚLĄSKU

Dnia 29 b. m. minister Pracy i Opieki Społecznej podpisał rozporządzenie w sprawie nadania mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednaczo - Rozjemczej w Katowicach z dn. 24 b. m. w sprawie podwyżki płac pracowników umysłowych, zatrudnionych w wielkim przemyśle w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Według orzeczenia podwyżka obowiązuje od dn. 1 września r. b. i wynosi 6 i pół procent

SEDZIA MURZICZ KRZYWDZI ROBOTNIKA

Ob. Antoni Juskiewicz złożył w kilku ministeriach skargę, której treść pokrótce przytaczamy:

A. Juskiewicz mieszka w folwarku Ogrodniki (gm. Horodeczkańska, pow. i woj. nowogrodzkie), który jest własnością sędziego Stefana Murzy-Murzicza. Ogrodniki skonfiskowano w 1863 r. dziadkowi Juskiewiczowi; jakim sposobem sędzia Murza - Murzicz stał się właścicielem tego folwarku — niewiadomo.

A. Juskiewicz został dozorcą folwarku Ogrodniki przed dwunastu laty i za cały czas służby, mimo umowy, nie otrzymał wypłaty pensji, przysługującej jedynie z użytkowania 4 dziesięcin ziemi.

Obecnie p. sędzia rozprzedał folwark z pominięciem Urzędów Ziemskich, uzyskując od gminy zaświadczenie, że nabywcy użytkowali już swe działki przed 1921 rokiem.

W taki sposób służba folwarczna traci prawo otrzymywania działek, tak też stało się z Juskiewiczem, który nie odbierał pensji, prosząc by ją sędzia zaliczył na rachunek należności za działkę. Dziś p. Murza-Murzicz wyzwał go z ziemi i nie wypłacił zarobku za 12 lat.

PRZECIWKO SAMOZWANCZEJ „RADZIE ZW.” W WARSZAWIE

UCHWAŁA OKRĘGOWEJ KOMISJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W BIAŁYMSTOKU

Komisja Okręgowa Związków Zaw. w Białymstoku z całą mocą potępia rozbijacką akcję samozwanczą tak zw. Rady Zawodowej w Warszawie.

Komisja Okręgowa Związków Zaw. oświadcza, że z napiętym wysiłkiem po-

prze w obecnym przełomowym dla klasy robotniczej momencie Centralną Komisję Związków Zawodowych w Polsce.

Za Komisję Okręgową Zw. Zaw.

(—) Józef Przytuła, przewodn.

(—) Stanisław Kosaczewski, sekretarz.

DO WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW GASTRONOMICZNO-HOTELOWYCH

W 20 numerze „Przedświta” — ukazało się „sprawozdanie” z zebrania organizacyjnego kelnerów w lokalu h. O. K. R. PPS. (Aleje Jerozolimskie 6) Według tego „sprawozdania” — zebrani w liczbie 70, potępiając działalność Zarządu Głównego i Oddziału Warszawskiego, postanowili zorganizować nowy „Związek”. Sprawozdanie m. in. bezcennie insynuuje „iż Zw. Prac. Gastronomicznym” kierują zamaskowanymi komunistami. Dalej rezolucja potępia taktykę C. K. W.

Robota więc jest jasna. Zbankrutowana klika rozłamowców - Jaworowszczyków do spółki z kilkoma malkotentami Związku, którzy nie umieli i nie chcieli na drodze organizacyjnej przeprowadzać swoich poglądów i postulatów — za wszelką cenę chcą zrobić jedność i solidarność Zw. Zaw. Prac. Przem. Gastronomiczno Hotelowego.

Przestrzegając ogół pracowników gastronomiczno - hotelowych przed tą nik-

czemną robotą. Zarząd Gł. wzywa wszystkie Oddziały Zw. do jaknajdalej idącego przeciwstawiania się powyższemu i skupienia się w szeregach jednej organizacji zawodowej — Z. Z. P. P. G. H. w Polsce.

Jednocześnie prostujemy kłamstwo „Przedświta” gdyż na tym „zebraniu” było zaledwie 26 osób nie orjentujących się w sytuacji.

**

Ponadto Komitet Wykonawczy uchwała wezwać wszystkie Oddziały na terenie Warszawy i całego kraju, do natychmiastowego przeprowadzenia wieców i zebrania związkowych, celem spotęgowania akcji przeciwko rozbijaniu jednolitego ruchu zawodowego przez jawnych i zamaskowanych wrogów klasy pracującej oraz podjęcia wszelkich innych kroków organizacyjnych w tym względzie.

Komitet Wykonawczy Zarządu Gł. Z. Z. P. P. G.-H. w Polsce.

We wtorek, dn. 30 października b. r. o godz. 130 po poł. zmarł wódz proletariatu żydowskiego, weteran ruchu socjalistycznego,

Tow. Bejnysz Michalewicz (Józef Izbicki)

długoletni członek Komitetu Centralnego „Bundu”.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz żydowski odbędzie się w czwartek dnia 1 listopada r. b., o godz. 11 rano, z klubu „Bundu”, Przejazd 9.

Komitet Centralny „Bundu” w Polsce.

TOW. MICHALEWICZ (JOZEF IZBICKI)

Po dłuższej chorobie zmarł wczoraj wieczorem wybitny działacz „Bundu”, członek Centr. Kom. tej partji, współredaktor „Naje Folkscajtung”, prezes żydowskiej organizacji szkolnej i członek sądu honorowego Zw. Literatów i Dziennikarzy żyd., tow. Józef Izbicki, znany wśród proletariatu żydowskiego pod pseudonimem „Michalewicz” albo „Bejnysz”.

Urodzony w r. 1876 w Brześciu nad Bugiem, jako syn mechanika kolejowego, już w młodych latach bierze czynny udział w ruchu robotniczym, od założenia zaś partji „Bund” należy do jej szeregów. Zaraz w pierwszym roku istnienia tej partji, t. j. w 1897 roku Michalewicz zostaje aresztowany. Kilkakrotnie zsyłany do północnych gubernji Rosji, ucieka z zsyłki i wraca do roboty. Ogółem Michalewicz przebył w więzieniach rosyjskich 10 lat i 8 mies. Kilka razy w Petersburgu Białymsto-

ku redagował nielegalne pisma partyjne. W roku 1903 prowadził energiczną walkę z t. zw. „Zubatowszczyzną”. Napisał cały szereg broszur oraz kilka poważniejszych prac, jak np. „Studia socjologiczne i szkice polityczne” oraz 3 tomy „Pamiętników żydowskiego socjalisty”.

Pogrzeb tow. Michalewicza odbędzie się jutro.

Cześć pamięci zasłużonego działacza robotniczego i szczerego socjalisty!

Z powodu zgonu tow. MICHALEWICZA, przesyłamy C. K. Bundu wyrazy serdecznego współczucia

C. K. W. P. P. S.

Z powodu zgonu tow. MICHALEWICZA Redakcja „ROBOTNIK” przesyła Redakcji „FOLKSCAJTUNG” wyrazy szczerzego współczucia.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

KRONIKA POLITYCZNA

PREMIER BARTEL NA ZAMKU.

Wczoraj o godz. 12 m. 30 Premier prof. Bartel został przyjęty przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej, z którym konferował do godz. 3-iej po poł.

RADA MINISTRÓW.

(PAT.). W dniu 30 b. m. w godzinach wieczornych odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów prof. Bartla, posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwiono szereg spraw bieżących. Między in. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie ratyfikacji traktatu przyjaźni między Rzeczypospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, oraz umowy handlowej z Persją, podpisanej w marcu 1927 r., i projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Min. Rolnictwa.

TRAKTAT ARBITRAŻOWY POMIĘDZY POLSKĄ A LUKSEMBURGEM.

(PAT.). Dnia 29 października b. r. podpisany został w Brukseli traktat arbitrażowy pomiędzy Polską a Luksemburgiem. W imieniu Polski traktat podpisał radca poselstwa polskiego w Brukseli p. Mühlstein.

Z MIN. SPRAW ZAGR.

Minister Spraw Zagranicznych Zaleski przyjął wczoraj posła austriackiego p. Posta.

WOJEWODA STANISŁAWOWSKI.

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał wczoraj nominację pułk. Nakoniecznikowa - Klukowskiego na stanowisko wojewody stanisławowskiego.

CŁO NA PRZYWOZ W ŻYTA.

Wczoraj ukazało się w Nr. 91 Dziennika Ustaw R. P. pod poz. 801 rozporządzenie ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 29 października 1928 r. w sprawie ustanowienia cła przywozowego od żyta.

PO ZGONIE PROF. AULARDA.

Marszałek Senatu Szymański wysłał do rodziny prof. Aularda depeszę kondolecyjną, oraz otrzymał odpowiedź z podziękowaniem od prof. Alberta Bayet, w imieniu Rodziny Zmarłego.

ODCZYT TOW. J. CYNARSKIEGO PRZEZ RADJO.

Dzisiaj o godz. 3 m. 20 tow. J. Cynarski, sekretarz Komisji archiwalno - historycznej b. więźniów politycznych, wygłosi przez radio odczyt pod tytułem „W przeddzień uczczenia straconych na stokach cytadeli warszawskiej“.

Co słychać na świecie

„KRÓL ROGER“ SZYMANOWSKIEGO W OPERZE W DUISBURGU.

W niedzielę, dnia 28 b. m. wystawiono w Duisburgu operę Szymanowskiego „Król Roger“. Powodzenie było ogromne. Autora wywołano na scenę przeszło dwadzieścia razy. Kilku Stahlhelmowców urządziło awanturę i gwizdy, ale zostały one zagłuszone oklaskami publiczności. Nadburmistrz Duisburga, dr. Jarres, brał żywy udział w owacjach dla autora.

Zarząd związku muzyków niemieckich, obradujący tegoż dnia w Duisburgu, przyjął operę Szymanowskiego z dużym uznaniem, wyznaczając ją, jako jedną z sześciu, które mają być grane na popisach operowych na wiosnę w Duisburgu.

ARESZTOWANIE SZPIEGA WŁOSKIEGO W PARYŻU.

W Paryżu aresztowano pewnego detektywa prywatnego, włocho, wspólnika aresztowanych pod zarzutem szpiegostwa Vanoblięgo i Naczanniego. W mieszkaniu jego znaleziono obfitą kompromitującą korespondencję.

STRAJK ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W AUSTRALJI.

Z Melburn donoszą, iż sytuacja w związku ze strajkiem robotników portowych jest w dalszym ciągu b. zaostrożona. Między strajkującymi robotnikami a łamistrzami: Włochami i Grekami dochodzi do ciągłych starć i napadów.

POŻYCZKI DLA RUMUNJŃ

Z Londynu donoszą, iż rokowania w sprawie pożyczki rumuńskiej doprowadzone zostały do tego punktu, iż można już mieć pewność, że emisja pożyczki nastąpi w listopadzie, choć ściślejszej daty nie da się jeszcze ustalić. Ogólna wysokość pożyczki wynosi 250 milionów dolarów. Pierwsza część pożyczki w wysokości 80 milionów dolarów będzie emitowana niezwłocznie, równocześnie w Londynie, Nowym Yorku i Paryżu. Jak przypuszczają, udział w pożyczce wezmą Hiszpania, Szwajcaria, Holandia, Niemcy i Austria. Pierwsza zaliczka ma być zużytkowana na cele stabilizacji waluty rumuńskiej oraz na inwestycje kolejowe.

Układ pożyczkowy między Niemcami a Rumunją został podpisany w Berlinie onegdaj.

PRZED KONGRESEM

XXI KONGRES P. P. S.

DO WSZYSTKICH ORGANIZACJI PARTYJNYCH

Nawiązując do naszych okólników w sprawie 21-go Kongresu Partii — przypominamy, że KONGRES ROZPOCZNIE SWOJE OBRADY 1-go LISTOPADA B. R. O GODZINIE 10-jej RANO W DĄBROWIE GÓRNICZEJ, UL. 3-go MAJA Nr. 14, SALA DOMU LUDOWEGO.

W nast. dniach, tj. 2, 3 i 4 listopada — obrady Kongresu toczą się będą w Sosnowcu w sali miejscowego Teatru. Wszystkie O. K. R. y i Komitety winny wystawić pisemny mandat delegatom na Kongres, nadsyłając jednocześnie ich imię i nazwisko wraz z protokołem Konferencji Przedkongresowej na adres C. K. W.

Prócz tego należy wysłać listę imienną delegatów wraz z zamówieniem noclegów na ADRES TOW. T. DOBROWOLSKIEGO, ŁAWNIKA MAGISTRATU W SOSNOWCU.

Wszyscy delegaci oraz goście zamiejscowi winni w dniu 1-ym obrad, t. j. 1-0 LISTOPADA (CZWARTEK) STAWIĆ SIĘ W SOSNOWCU W BIURZE KOMITETU GOSPODARCZEGO KONGRESU, MAGISTRAT, UL. WAR-

SZAWSKA, A NIE W DĄBROWIE JAK PODAWANO W POPRZEDNIM KOMUNIKACIE. Z Sosnowca więc po zarejestrowaniu się i otrzymaniu kwaterek, delegaci tramwajami udadzą się do Dąbrowy na uroczyste otwarcie XXI Kongresu, poprzedzone uroczystością otwarcia Domu Ludowego.

Dalej nadmieniamy, że goście winni posiadać odnośne zaświadczenie Organizacji, do której należą. Tytułem pokrycia kosztów Kongresu, delegaci z głosem decydującym wpłacą 2 złote, otrzymując jednocześnie kartę wstępu. Goście kongresowi opłacają kartę wstępu na Kongres w wysokości 5 zł. Prosimy tedy możliwie szybko zawiadamić C. K. W. i Sosnowiec o delegatach, przyczem dla uniknięcia nieporozumień, należy załatwiać korespondencję przedkongresową listami poleconymi. Przypominamy, że dzury w okresie Kongresu będą funkcjonować na dworcach w Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu.

Z socjalistycznym pozdrowieniem

Sekretariat Generalny
C. K. W. P. P. S.

Nasi goście zagraniczni

Dotychczas zgłosili swój udział osobisty w XXI Kongresie Polskiej Partii Socjalistycznej tow. tow. Fryderyk Adler, sekretarz generalny Międzynarodówki Socjalistycznej, Jan Prokes i Zygmunt Witt, imieniem Czechosłowackiej Partii Socjalno - Demokratycznej, Adolf Pohl, imieniem Niemieckiej Partii Socjalno - Demokratycznej w Czechosłowacji, Piotr Ulpe, imieniem Łotewskiej Partii Socjalno - Demokratycznej, Wiktor Czernow, imieniem rosyjskiej Partii Socjalistów - Rewolucjonistów.

Listy i depesze z życzeniami nadesłały: Angielska Partia Pracy, Angielska Niezależna Partia Pracy, Francuska Partia Socjalistyczna, Socjalna Demokracja Austriacka, Szwedzka Partia Socjalno - Demokratyczna, Holenderska Partia Socjalno - Demokratyczna, Norweska Partia Robotniczo - Socjalistyczna.

Spodziewamy się ponadto przybycia przedstawicieli P. S. P. R. w Czechosłowacji, P. P. S. w Niemczech, a z Polski — Niemieckiej Socjalistycznej Partii Pracy, Bundu i Poalej - Sjonu „prawicy“.

Konferencja Okręgowa Piotrków-Brzeziny

W niedzielę, 28 b. m. odbyła się Konferencja Okręgowa Piotrków - Brzeziny.

Wzięło w niej udział 36 towarzyszy, upoważnionych statutem do udziału w konferencji i reprezentujących wszystkie grupy partyjne na terenie okręgu. Przewodnictwo objął tow. Stefan Fiszer. Na porządku dziennym stanęły sprawy związane z kongresem i wybór delegatów. Referat polityczny wygłosił przewodniczący OKR. tow. pos. Z. Zaremba, — omawiając w nim zarówno politykę ogólną partii jak i ostatnie próby r. zbijania partii przez warcholską klikę Jaworowskiego wspieranego przez sferę rządową. — W dyskusji zabierali głos tow. tow.: Próchnik, Węgorzewski, Gajewski, Jankowski, Hudec, Morawiec, Dzieciolowski i Smulski. Wszyscy mówcy solidarnie potępił działalność rozłamową. Po dyskusji została przyjęta 34 głosami przeciwko 2 rezolucja następująca:

I. Polska Partia Socjalistyczna, jako partia masowa, może mieścić w swym łonie zwolenników różnych postępień

taktycznych, ale karność organizacyjna i podporządkowanie się kierownictwu partyjnemu jest koniecznym warunkiem utrzymania i powiększenia siły i znaczenia klasy robotniczej w Polsce. Dlatego też konferencja wyraża całkowitą solidarność z centralnymi ciałami kierowniczymi partii, które przeżyły warcholską i rozbijającą robotę klikki b. warszawskiego OKR.

II. Konferencja potępiła z całą stanowczością warcholstwo i próby rozbijania P. P. S. przez jaworowszczyków, sprzymierzonych z sanacją. Konferencja wita z radością odrodzenie warszawskiej organizacji P. P. S., która niewątpliwie zajmie czołowe stanowisko w szeregach partii i nie dopuści do tego stanu z niedawnej przeszłości, gdy partia w stolicy była wewnętrznie sparalizowana.

Dlatego też konferencja z całą mocą wypowiada się przeciwko ewentualnym próbom „godzenia się“ z rozbijającą grupą Jaworowskiego, stwierdzając, że są one manewrem, wynikającym z przegranej gry rozłamowej i próbą de-

moralizacji P. P. S. od wewnątrz.

III. Konferencja poleca delegatom, wybranym na Zjazd w osobach t. t.: Jankowskiego Teofila, Koprasa Władysława, Kotarskiego Karola i Próchnika Adama poparcie w zasadzie stanowiska politycznego C.K.W. i przeprowadzenia na Kongresie stanowczej linii organizacyjnej karności i bezwzględnej potępienia dla rozłamowców i ich zwolenników.

Różnicę zdań, która spowodowała, iż dwóch członków konferencji głosowało przeciwko powyższej rezolucji, wywołała żywną przez tych towarzyszy nadzieją, że z grupy Jaworowskiego można i należy wyciągnąć z powrotem do partii cały szereg jednostek.

Na zakończenie konferencji tow. przewodniczący St. Fiszer i tow. pos. Z. Zaremba, wygłosili krótkie przemówienia stwierdzając, że okręg Piotrków-Brzeziny jest wewnętrznie zupełnie solidarny i że niema tu miejsca na żadne rozłamy i wicherzenia.

Konferencja Okręgowa w Lublinie

Konferencja okręgowa w Lublinie odbyła się w niedzielę 28 b. m. Przewodniczył tow. poseł Malinowski. Delegatów i gości zebrało się bardzo wielu — około 80 osób.

Referował z ramienia C. K. W. sytuację polityczną tow. Czapiński, omawiając także i „rozłam“ warszawski. Po nim przemawiał obszernie tow. Malinowski, krytykując niektóre posunięcia C. K. W., ale stając na gruncie jedności

Partii i potępiając warszawskich warcholów.

W dyskusji przemawiał długi szereg towarzyszy — dr. Kunicki, Świątek, Terpiec, dr. Dróżdż i inni, wszyscy bezwzględnie piętnując warszawskich „rozłamowców“. Liczni mówcy wskazywali, że na Zjeździe partyjnym sprawy „jaworowszczyzny“ wznawiać nie należy.

Po przemówieniu referenta tow. Cza-

pińskiego jednogłośnie (bez wstrzymujących się) uchwalono:

„Konferencja potępiła bezwzględnie warszawskich warcholów i całkowicie stoi na gruncie uchwał Rady Naczelnej i polityki CKW.“

W sobotę, 27 b. m., odbyło się w Lublinie zebranie walne członków P. P. S., na którym ostro potępiono robotę warszawskich warcholów.

Konferencja Okręgowa w Kaliszu

Konferencja Okręgowa P. P. S. w Kaliszu, odbyła w dniu 28.X.1928 r. po wysłuchaniu referatów tow. tow. posła Barlickiego, sen. Kopczińskiego i po przeprowadzeniu dyskusji — uchwalili całkowitą solidarność ze stanowiskiem C. K. W. P. P. S. oraz Rady Naczelnej.

Konferencja Okręgowa piętnuje wyrazami największego oburzenia zamach grupy Jaworowskiego na całość Partii i stwierdza, że najistotniejszym warunkiem w walce o lepsze jutro jest solidarność, jedność organizacji robotni-

czej i wobec tego dla sprawców zamachu powrót do Partii winien być warunkowo zamknięty.

Konferencja Okręgowa uważa, że walka musi być prowadzona w obronie interesów robotniczych, w obronie demokracji i o Polskę Socjalistyczną.

Konferencja wyraża pełne zaufanie dla C.K.W. i uznaje za zdecydowaną obronę jedności Partii.

Wobec tego, że poseł z Okręgu Kaliskiego, Zygmunt Gardecki, jak dziś

można stwierdzić, brał czynny udział w rozbijającej robotcie grupy Jaworowskiego i nadal tam tkwi, Konferencja Okręgowa wzywa b. członka P. P. S., Z. Gardeckiego, do złożenia mandatu poselskiego.

Konferencja Okręgowa poleca przysłałemu OKR. jaknajszybsze wystąpienie do C.K.W. P.P.S. o przysłanie opiekuńca na Okrąg Kaliski, możliwie jednego z posłów — po uprzednim porozumieniu się z OKR. PPS. w Kaliszu.

Przy sztandarze P. P. S.

KOŁO P. P. S. PRACOWNIKÓW MIEJSKICH PRZECIW ROZBIJACZOM

Wczoraj odbyło się posiedzenie Koła P. P. S. pracowników miejskich na którym omawiano obecną sytuację organizacyjną. Po dyskusji uchwalono stać wiernie przy C. K. W. P. P. S. i potępić szkodliwą dla klasy robotniczej rozłamową akcję jaworowszczyków.

Do tymczasowego Komitetu wybrano tow. tow.: Kurowskiego, Paradowskiego, Szadkowskiego, Wysockiego i Wysskware.

UCHWAŁA KONFERENCJI MIEJSCOWEJ W JAWORZNI

1. Konferencja wyraża pełną solidarność ze stanowiskiem C. K. W. i Rady Naczelnej P. P. S.

2. Konferencja potępiła próby rozbicia karność partyjnej przez b. towa-

rzyszów warszawskich na terenie Zw. Zawodowych i Partii.

3. Konferencja stojąc na gruncie jednolitości i całości Partii P. P. S., wyraża wotum zaufania C. K. W. i Klubowi Posłów P. P. S. i potępiła rozłamową robotę Jaworowskiego i grupy jako szkodliwą dla całości klasy robotniczej; „rozłamowcy“ zadają cios w placy klasie robotniczej, osłabiając jej siły w czasie dla niej krytycznym.

4. Konferencja wyraża przekonanie, że oczyszczenie Partii z elementów niekarnych koniecznym jest dla rozwoju Partii i jej swobody działania.

5. Konferencja wzywa wszystkich towarzyszy do utrzymywania jednolitych szeregów P. P. S. przy C. K. W., pozostawiając poza nawiasem jednostki szkodliwe dla ideologii Socjalizmu i Demokracji.

6. Konferencja wyraża wielce zasłużonemu i czcigodnemu weteranowi So-

cializmu polskiego tow. sen. Bolesławowi Limanowskiemu hołd i cześć.

UCHWAŁA KOMITETU P. P. S. W TAMOPOLNU

W imieniu zorganizowanych mas robotniczych zebrani potępiją rozbijającą robotę „Przedświt“ i różnych jego popleczników z b. warszawskiej organizacji P. P. S., służącą wiernie stać pod sztandarami P. P. S., potępiając warcholstwo „jaworowszczyzny“, dążącej do rozbicia jedności Partii.

Przez z warchołami i rozbijaczami Partii i Związków Zawodowych.

Niech żyje Centralny Komitet Wykonawczy i Centralna Komisja Związków Zawodowych!

UCHWAŁA ZEBRANIA OGÓLNEGO P.P.S. W TORUNIU

Zamach Jaworowskiego na całość naszej organizacji proletariatu m. Torunia

PRZEGLĄD PRASY

Nowa sesja sejmowa. — Dyskusja konstytucyjna. — Przed obchodem 10-lecia niepodległości. — Walka klasowa, jako zło konieczne.

Ilekoć od przewrotu majowego otwiera się nowa sesja sejmowa, prasa dzieli się na dwie grupy. Jedna, rządowa, występuje do Sejmu z pytaniem: No cóż, panowie posłowie, Rząd jest jak zawsze najżywczej usposobiony do Sejmu, czy chcecie współpracy z Rządem, czy też walki? Druga grupa staje na przeciwnym biegunie: Sejm, zwłaszcza obecny, zawsze wykazywał najlepszą wolę rzeczowego ustosunkowania się do prac sejmowych, ale czy Rząd zechce uznać tę dobrą wolę i współpracować z Sejmem?

Obecnie powtarza się ta sama historia. Prasa sanacyjna jak „Głos Prawdy“, „Dwugroszówka“ traktują Rząd jako najbardziej „sejmofilski“, rzekłbyś — nikogo w Polsce Rząd tak nie kocha, jak właśnie Sejm, który — niewdzięcznik! — nie umie czy nie chce poznać się na tem.

Natomiast „Naprzód“ reprezentujący drugą grupę, aczkolwiek lojalnie przyznaje pewien „postęp“ ze strony Rządu w fakcie osobistego wręczenia przez prem. Bartla marsz. Daszyńskiemu ordęzia o otwarciu sesji sejmowej — uzależnia przecież od postępowania Rządu los obrad sejmowych.

Stanowisko odrębne, a wręcz pesymistyczne, zajmuje „Nasz Przegląd“, który nie jest zadowolony ani z Rządu, ani z prawicy, ani z lewicy sejmowej, a sytuację kraju widzi w czarnych barwach. Słuszne są jego końcowe uwagi, że należy wreszcie porzucić jałowe spory o formy ustrojowe, a dać społeczeństwu odmienną od dotychczasowych treści.

Tymczasem dyskusja konstytucyjna, przytłumiona na chwilę, obudziła się na nowo. W tygodniku „Przełom“ prof. Wałek - Czarnecki polemizuje z projektem zmian prem. Bartla, o których pisaliśmy w swoim czasie, a broni systemu prezydenckiego. Na odsiecz p. Bartłowi przysłała „Epoka“, która energicznie odrzuca system prezydencki, do którego czuje „zupełną odrazę“. Pan W. G. staje w obronie projektu p. Bartla, twierdząc, że są w zgodzie z obecną konstytucją, z czem niezupełnie się zgadzamy. Tak samo trudno się zgodzić z poglądem p. W. G., jakoby przy rządach pomajowych nie została naruszona równowaga władz wykonawczej i prawodawczej, jakoby walka Rządu z Sejmem miała na celu wyłącznie „zle obczyjne sejmowe“ — na co słusznie zwraca uwagę „Kurjer Warszawski“.

„Kurjer Poranny“, pisząc o przygotowaniu do obchodu 10-lecia niepodległości Polski, twierdzi, jakoby obchód 7-go listopada miał być przeciwstawieniem 11-go listopada. Otóż tak wcale nie jest.

Lewica robotniczo - włościańska święci 7 listopada jako swoje święto, jako datę własnego wysiłku ku zruczeniu jarzma okupacji i stworzenia organizacji państwowej, Niema w tem żadnego przeciwstawienia się ani „konkurencji“ z datą 11 listopada, który był przecież dalszym ciągiem aktu z 7-go listopada.

W „Dniu Polskim“ pos. Piasecki usiłuje dać szkic programu pracowniczego. Nie możemy na tem miejscu szerzej się rozwinąć nad tym projektem. Wystarczą stwierdzić znaczny postęp w poglądach autora, który nawet godzi się na walkę klasową, jako na zło konieczne. P. Piasecki jest już „prawie socjalistą“, gdyż nie jest rzeczą decydującą, czy się uważa walkę klasową za coś dobrego, czy złego, lecz — że się ją wogóle uznaje, jako fakt, a nie za „wymysł“ socjalistów.

B.

W dniu dzisiejszym ukaże się w handlu księgarskim (skład główny w Księgarni Robotniczej) broszura tow. Aleksandra Dębskiego, członka Wielkiego Proletariatu i jednego z założycieli P. P. S. pod tytułem:

„KRWAWY ZAJŚCIE W MLECZARNI HENNEBERGA W 1884 ROKU“.

Broszura ta jest pierwszą z cyklu wydawnictwa Komisji Archiwalno - Historycznej, Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych, pod ogólnym tytułem „Pod sztandarem rewolucji“.

Cena broszury — 50 groszy.

z oburzeniem przyjął do wiadomości. Toruń, zapewniamy was, stoi twardo przy C. K. W.

DEPESZA KONFERENCJI CHEŁM LUBELSKI DO C.K.W.

Konferencja Chełm Lubelski wyraża całkowite zaufanie Centralnemu Komitetowi, potępiła rozbijającą robotę grupy Jaworowskiego, towarzyszywi Limanowskiemu hołd i życzenia długiego życia.

TELEGRAMY

AWANTURA NA POSIEDZENIU RADY MIEJSKIEJ W LYONIE

Lyon, 30 października. (PAT.). W czasie uroczystości otwarcia przez Herriota posiedzenia Rady miejskiej jeden z obecnych rojalistów, siedzący pomiędzy publicznością, zabrał głos i czyniąc aluzję do niedawnych krwawych wypadków w Pons, znieważył mera.

DYMISJA CZESKIEGO MINISTRA SKARBU

Praga, 30 października. (PAT.). Od dłuższego czasu ukazują się w prasie sprzeczne wiadomości o dymisji ministra skarbu Engliša. Dzisiejsze „Narodni Listy“ donoszą, że dymisja została już postanowiona i będzie jutro przyjęta. Jako ewentualnego następcę pi-

Nastąpiło zamieszanie, w czasie którego wybito kilka szyb. Herriot zawiesił posiedzenie i wezwał policję, która przy pomocy kilku członków rady usunęła z sali obrad awanturujących się rojalistów. Trzy osoby zostały zatrzymane.

sma wymieniają gubernatora Banku Narodowego, dr. Pospieszila. Konieczność dymisji dr. Engliša motywują tym, że nie może on dotrzymać obietnic, jakie poczynił stronnictwu agrarnemu przy obejmowaniu resortu.

BRAK WIADOMOSCI O ZEPPELINIE

(PAT.). Radjostacja niemiecka w Friedrichshafen podaje, że od godz. 6 dnia wczorajszego nie otrzymała żadnych bezpośrednich wiadomości ze stacji radiowej Zeppelina. Przybycie sterowca do Niemiec spodziewane jest we czwartek bieżącego tygodnia. Agencja Reute-

ra otrzymała radjodepeszę z parowca „Mauritania“, w której podane, że Zeppelin widziany był nad Atlantykiem w odległości około 1500 klm. na wschód od Nowej Feundlandji. Sterowiec rapotkał na silny wicher południowo-wschodni.

WYROK W SENSACYJNYM PROCESIE

Essen, 30 października. (PAT.). W Essen w Westfalji zakończył się sensacyjny proces przeciwko 19-letniemu maturzyście Hussmanowi, oskarżonemu o dokonanie mordu na tle seksualnym na swoim przyjacielu i koledze szkolnym 18-letnim Helmucie Dauben. Proces ten,

który przez dwa tygodnie zapełniał szpalty całej prasy niemieckiej i wywołał olbrzymie poruszenie w opinii publicznej, zakończył się dziś wieczorem wyrokiem, uwalniającym Hussmana z powodu braku dowodów.

STRAJK ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W GDYNI

SITUACJA STRAJKOWA

SITUACJA STRAJKOWA

Strajk robotników portowych w Gdyni trwa bez zmiany. Wśród robotników nie znalazł się ani jeden łamistrak, to też nastrój strajkujących jest bardzo mocny. Tylko niektórzy urzędnicy, jak pisaliśmy, odgrywiają rolę „łamistraków“.

PRZEDSIĘBIORCY W DALSZYM CIĄGU UNIEMOŻLIWIĄJĄ POROZUMIENIE.

Wczoraj przez cały dzień odbywały się w Gdyni rokowania pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy. Z ramienia robotników brał w nich udział sekretarz miejscowego oddziału Związku Transportowców, tow. Misiowski. Inspektor zaproponował zastawienie arbitrażu, na co przedstawiciele przedsiębiorców początkowo zgodzili się, wobec czego i przedstawiciele robotników, chcąc uczynić wszystko możliwe dla załatwienia zażądania, wyrazili swoją zgodę. Tu jednak przedsiębiorcy wysunęli szereg wa-

runków w sprawie arbitrażu, co spowodowało robotników do poczynienia swoich zastrzeżeń.

Do porozumienia w sprawie arbitrażu nie doszło i dalsze rokowania, w związku z zażądaniem przeniesione zostały do Warszawy.

W dniu dzisiejszym odbędzie się konferencja w Min. Pracy, z udziałem przedstawicieli robotników i przedsiębiorców, oraz delegata Min. Przemysłu i Handlu.

INTERWENCJE W WARSZAWIE.

Wczoraj interwenjowali u p. Ministra Przemysłu i Handlu: tow. Maxamin, z ramienia Związku Transportowców, oraz pos. tow. Matuszewski, jako poseł pomorski, przedstawiając całokształt stosunków w Gdyni.

P. Minister przyrzekł zrobić wszystko w kierunku zlikwidowania zażądania po linii żądań pracowników. Z ramienia Komisji Centralnej Związków Zawodowych interwenjował u p. Ministra Pracy — poseł tow. Żuławski.

„ATENEUM“

Czy byłeś już na „Andrzejkach“? Jeżeli nie, to śpiesz się, bo „Andrzejkami“ będą grane tylko dziś, 31 października, oraz 1, 3 i 4 listopada.

„Ateneum“ — pierwszy w Polsce zorganizowany na wielką skalę teatr robotniczy, mieści się przy ul. Czerwonego

Krzyża, w Domu Z. Z. K. (Sala teatralna).

„Andrzejkami i inscenizacja pieśni ludowych“, idą jeszcze dziś, we środę, jutro, we czwartek, w sobotę i w niedzielę.

We wtorek, 6 listopada — prenjera „ślubów“ Artura Górskiego.

O „ŚLUBACH“ GORSKIEGO

„Śluby“, dramat w 6-ciu aktach Artura Górskiego.

Sztuka mówi o czasach dobrze znanych tym, co brał udział w ruchu robotniczym w latach 1905—1908 w Warszawie.

Przed oczyma widza przesuną się całe obrazy z życia konspiracyjnego i drogie każdemu postaci bojowników o wolność, o których dzisiaj zbyt może szybko zapomniano. Dramat przychodzi przypomnieć ich — i o tyle jest głosem wspomnień.

W całym tym dramacie gra nerw życia, jest w nim powaga, dostojność, prawda, które pociągają słuchacza, a świat robotniczy przedewszystkiem.

Uroczyste przedstawienie w 10-lecie Niepodległości.

Program listopadowy specjalnie związany z uroczystością 10-ciolecia Niepodległości Państwa daje przebieg walk o Niepodległość, począwszy od Wojen Napoleońskich do chwili Wielkiej Wojny Światowej. Historia tych walk ujęta w szereg pieśni będących wyrazem każdego okresu, pieśni charakterystycznych humor, pogodę, tęsknotę i bohaterstwo Narodu zamyka się balladą Marji Grosseck, która w żywiołowym poemacie proroczo rzuca piękny hymn Zmartwychwstania Narodu, hymn pełen siły i potęgi.

Harmonizacja pieśni kilkunastowa w połączeniu z inscenizacją każdej pieśni i barwnością kostiumu — stanowią zwartą całość barwnego widowiska.

UMORZENIE SPRAWY INŻYNIERÓW Z PAŃSTWOWEJ FABRYKI BRONI W RADOMIU

PAT. donosi: Komisja nadzwyczajna do walki z nadużyciami zawięzała 26.6.1928 r. w urzędowaniu inżynierów Państwowej fabryki broni w Radomiu, Karola Szaniawskiego i Władysława Woźniakiewicza, jako podej-

rzanych o występki z art. 114 k. k. Przeprowadzone śledztwo sądowe wykazało bezpodstawną zarzutów, stawianych inż. Szaniawskiemu i Woźniakiewiczowi, wobec czego Sąd Okręgowy w Radomiu, decyzją z dnia 25 września r. b., zgodnie z wnioskiem prokuratora, postanowił sprawę umorzyć. Inżynierowie Szaniawski i Woźniakiewicz wrócili do pracy w Fabryce broni, na poprzednio zajmowane stanowiska.

ZJAZD PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH

W niedzielę odbył się w gmachu Z.Z.K. zjazd pomocników zawiadowców stacji, dyżurnych ruchu, telegrafistów całej Polski, bez względu na przynależność związkową. Zjazd został zorganizowany przez Centralną Sekcję Pracowników Umysłowych przy Z.Z.K. Na zjeździe rozpatrywano postulaty fachowe, pracy i płacy pracowników tych kategorii.

Uchwalono rezolucję z uznaniem dla Z. Z. K. za obronę interesów pracowników kolejowych. Rezolucja stwierdza, że pracownicy kolejowi zwiększyli do maksimum wydajność pracy, co pozwoliło na znaczne zwiększenie dochodów kolei. Jednakże czynniki miarodajne nie zajęły się dotąd poprawą bytu pracowników kolejowych.

Zjazd domaga się m. in. uruchomienia dodatku mieszkaniowego, stosowania wskaźnika drożyznianego przy ustalaniu plac natychmiastowego wydania pragmatyki, przepisów dyscyplinarnych i pomocy lekarskiej, ściślejszego przestrzegania 8-godzinnego dnia pracy, (obecnie istnieje w tym kierunku wielkie zamieszanie z powodu wprowadzenia t. zw. współczynników w pracę, które powodują, że pracownicy kolejowi pracują nieraz do 20 godzin), przestrzegania ustawy o urlopach, podwyższenia dodatków nocnych dla dyżurnych ruchu, podwyższenia zwrotów na wpisy szkolne do istotnej ich wysokości, bezpłatnego umundurowania, przyznania mieszkań służbowych oraz zaliczenia dyżurnym ruchu i zawiadowcom stacji roku pracy za półtora roku, przy zaliczeniu lat do usługi emerytalnej.

ATAK PRZEMYSŁOWCÓW NA WOLNOŚĆ STRAJKÓW

W dniu 20 listopada b. r. odbędzie się w Katowicach sprawa Zarządu Fabryk metalurgicznych i Huty „Gishego“ i „Bismarka“ i innych przeciwko działaczom Związków Zawodowych i delegatom fabrycznym o odszkodowanie z powodu wywołania strajku robotników budowlanych na Górnym Śląsku.

Pretensje przedsiębiorców wynoszą ponad kilkanaście tysięcy zł.

Szeroko motywowany akt oskarżenia przez adwokatów Dra Michejda i Dachowskiego, jako najważniejszy motyw oskarżenia podaje to, że „strajk naraził przedsiębiorców na szkodę“.

Pretensje przemysłowców śląskich, powołujących się na dawne nieaktualne motywy prawne są zamachem na obowiązujące w Polsce ustawodawstwo społeczne, które gwarantuje w konstytucji, z 17 marca wolność strajków, przewidując prawo koalicji.

Posmak szczególnego skandalu tej sprawie nadaje fakt, że głównymi świadkami przedsiębiorców są inspektor pracy i komisarz demobilizacyjny — a więc urzędnicy państwowi powołani do ochrony pracy.

JAK KSIĄDZ GRAL BICIEM NAUCZA RELIGJI

Z kół rodzicielskich w Konstancinie otrzymaliśmy wiadomość, iż w III oddziale szkoły powszechnej w Konstancinie wykładowca „historii świętej“ ksiądz Gral odznacza się szczególną krewkością. Bujny temperament ks. Grala jest powodem, iż w czasie lekcji religii stosuje on zupełnie swoiste metody nauki „historii świętej“, polegające na biciu po twarzy i kopaniu dzieci.

W ten sposób pobite zostały dzieci Krysztyna Golejówna, Halina Kazikowska, Zdzisław Leterski i Jan Miliński.

Możeby tak władze szkolne pouczyły ks. Grala, iż podobnych „metod pedagogicznych“ stosować mu nie wolno.

GROŻBA LOKAUTU W NOWEM I STAROGARDZIE

„Jak się dowiadujemy, wybuchł strajk pracowników stolarskich w Nowem i Starogardzie, o wyrównanie i uregulowanie plac do norm obowiązujących na terenie całego Pomorza.“

Centralny Związek pracodawców ziem północno-zachodnich odpowiedział Związkowi robotników budowlanych, że jeżeli robotnicy natychmiast nie wrócą do pracy, to ogłosi lokaut i wytoczy indywidualnie każdemu ze strajkujących proces (!!).

Księgarnia Robotnicza

Warszawa, Warecka 9

poleca:

Kielecki: Feliks Perl . . . . . zł. 1.—

Posner St.: 5 lat pracy w Senacie

Rzplitej. . . . . zł. 8.—

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Przed wyborami do Kasy Chorych

ŁÓDŹ.

W związku z wyborami do Rady Kasy Chorych, które odbędą się dn. 18-go listopada, złożone dotychczas 12 list pracowniczych i 9 list pracodawców.

Wśród list pracodawców są dwie lewicowe.

Urząd bezpieczeństwa ruchu ulicznego

ŁÓDŹ.

Magistrat przystąpił do zorganizowania Urzędu bezpieczeństwa ruchu ulicznego, do którego kompetencji należy będą wszystkie sprawy z zagadnieniem ruchu ulicznego związane.

Nadzór nad działalnością Urzędu sprawować będą starosta grodzki, oraz prezydent miasta.

Komunistyczne frazesy i czyny

BIAŁYSTOK.

Podczas strajku włóknarzy w Łodzi, Zarząd Główny Związku Włóknarzy i Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Białymstoku wezwały białostockich robotników włókienniczych do poparcia strajkiem łódzkich robotników.

Komuniści, jak zwykle, wydali odezwę pełną brudnych oszczerstw na P. P. S., nawołującą również do strajku, ale... sami po fabrykach opierali się stanowczo podjęciu strajku i w ten sposób łamali solidarność walki białostockich włóknarzy. Nie chcieli wprost słuchać o strajku i głosowali przeciwko strajkowi. Ze swoich własnych, naderżących frazesów w odezwie nic sobie nie robili, tak samo jak i z losu robotników łódzkich.

Wreszcie spostrzegli się pp. komuniści, że obłuda ich i kłamliwość są napiętnowane przez istnienie odezwę komunistycznej, nawołującej do wręcz odwrotnego postępowania. Dalej tedy wycofały odezwę, żeby nie doszła do rąk robotników i nie skompromitowała komunistycznych łamistraków do reszty.

Zapóźno jednak — wszyscy robotnicy białostoccy wiedzą już o tej hańbie komunistycznej i piętnują takie postępowanie.

Połączenie obu Oddziałów Pruszkowskich Zw. Prac. komunalnych i Instyt. użyt. publicznej w Polsce PRUSZKÓW.

W dn. 24 b. m. w Pruszkowie, odbyło się posiedzenie Zarządów Oddziału pracowników Elektryczności Okręgowej i Zarządu Oddziału pracowników Elektrycznej Kolejki dojazdowej Warszawa-Grodzisk, w sprawie utworzenia Oddziału Związku, złożonego z pracowników obu wymienionych instytucji, oraz pracowników komunalnych m. Pruszkowa.

W konferencji brał udział, imieniem Zarządu Głównego Związku, tow. Go-

nerko, podkreślając iż wzmocniona przez połączenie organizacja w Pruszkowie zdolna będzie iść po drodze dalszego wywalczenia coraz to lepszych warunków bytu w instytucjach, mających wszelkie warunki dalszego rozwoju.

Do Zarządu Oddziału, wybrano: tow. tow. Kraca, jako przewodniczącego, Kalinowskiego, jako zastępcę, Tarczyńskiego, jako sekretarza, Głowackiego, jako zastępcę, Gajewskiego, jako skarbnika, Żaka, jako zastępcę, Ładno, Wiczonka, Sławińskiego, Gajownika i Ruchłowskiego, jako członków Zarządu.

Uchwalono wyrazić pogardę rozbijaczom jednolitego ruchu zawodowego, którzy pod przykrywką obłudnych hańs i w imię ambicji osobistych, stworzywszy rozłamową Radę Związków Zawodowych, wbrew uchwałom Komisji Centralnej Związków Zawodowych, dążą do rozdrobnienia sił w ruchu klasowym. Zarządy Oddziałów w Pruszkowie stwierdzają swoją całkowitą solidarność z uchwałami Komisji Centralnej Związków Zawodowych i Zarządu Głównego Związku, któremu wyrażają pełne zaufanie.

Aresztowanie szpiega

WILNO.

Przed kilku dniami wileńskie władze bezpieczeństwa aresztowały człowieka, którego oskarżają o to, iż jest przedstawicielem wywiadu sowieckiego. Aresztowany jest oficerem i nazywa się Erdman. Rzeczono zbiegł on kiedyś z Polski. Ujęto Erdmana w chwili, kiedy zupełnie pewny swego incognito, miał przy sobie 4 paszporty zagraniczne, wydane na różne nazwiska, oraz znaczną sumę gotówki w dolarach.

Strajk robotników pracujących przy kanalizacji

LWÓW.

Onegdaj zastrajkowało we Lwowie 102 robotników miejskich, zajętych przy robotach kanalizacyjnych. Strajk wybuchł z powodu wydalania przez zarząd robót 2 robotników.

Podziękowanie

HRUBIESZÓW.

Tow. posłowi Henrykowi Świątkowskiemu wyrażamy gorące podziękowanie za zajęcie się odebraniem lokalu, zabranego nam nieprawnie przez właściciela domu, przy cichym poparciu komendanta policji, który wszelkimi siłami starał się pozostawić nas bez lokalu.

Tow. poseł Świątkowski wykazał, że nie są mu obce również i sprawy robotników żydowskich.

W imieniu frakcji radnych żyd. socjal. partji robotniczej „Poale-Sjonu (zjedn. z C. S. P.) w Hrubieszowie.

L. Waksman.

W imieniu Związku Zaw. robotników, niefachowych w Hrubieszowie.

Prezes M. Rap.

Artykuły i korespondencje przeznaczone do „Matki i Dziecka“ należy przysyłać do redakcji „Robotnika“ dla tow. Janiny Ryngmanowej.

WARSZAWA ROBOTNICZA

UCHWAŁA OGÓLNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW INSTYTUCJI MIEJSKICH

Na zebraniu w dniu 30 b. m. uchwalono następującą rezolucję:

„Zebrani delegaci, wobec faktu utworzenia rozłamowego Związku partyjnego przez rozbijaczy, mianujących się „Frakcją Rewolucyjną“, piętnują tą hańbiącą robotę rozbijania Związków Zawodowych.“

Zebrani wyrażają głęboką pogardę tym, którzy poszli na służbę tak zw. „Frakcji“ w rozbijaniu jednolitej organizacji zawodowej pracowników Magistratu przy pomocy najniższych środków, jak oszczerstwa, groźby, represje i t. p.

Zebrani wzywają tych, którzy dali się skusić i opuścili szeregi Związku do zwrotu legitymacji członkowskich.

Zebrani wzywają Zarząd Związku do wykreślenia z liczby członków Związku

wszystkich tych, którzy prowadzą konaszczy z kliką rozłamową i nie chcą uroczyście zadeklarować, iż stoją na gruncie solidarności i całości Związku.

Zebrani zwracają się do Klubu P. P. S. w Radzie miejskiej o energiczną obronę pracowników Magistratu i ich spraw zawodowych, oraz wyrażają mu pełne zaufanie.

Zebrani kategorycznie domagają się od Magistratu m. Warszawy naprawienia krzywd, jakie spotkały niektórych pracowników ze strony wice-prezydenta Szpotńskiego, a o których przedstawiciele Związku zawiadomili prezydenta miasta.“

Hańba rozbijaczom! Niech żyje solidarność pracowników! Niech żyje Zw. Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej!

ROZWIĄZANIE ZARZĄDU ODDZIAŁU WARSZAWA VI za prowadzenie roboty rozłamowej na terenie oddziałów

Zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego Związku z dnia 20 b. m., Prezydium Zarządu Głównego, na posiedzeniu w dniu 29 b. m., postanowiło rozwiązać Zarząd Oddziału, z przewodniczącym J. Górą, sekretarzem Dutkiewiczem i skarbnikiem Szczepańskim o czym została zawiadomiona Dyrekcja Tramwajów Miejskich i Inspektor Pracy i okręgu w Warszawie. — Tymczasowe kierownictwo Oddziałem, do czasu wyboru nowego Zarządu przez walne zebranie, zwolane przez Zarząd Główny, powierzone zostało Komisji, składającej się z następujących członków Związku: tow.

tow. Wincentego Łętowskiego, Jana Bielickiego, Józefa Zaleskiego, Karola Bema i Franciszka Maciejewskiego z tem, że Komisja ma prawo kooptacji po jednym delegacie z każdej remizy i każdego Wydziału.

Wobec powyższej uchwały, Zarząd Oddziału w dotychczasowym składzie nie ma prawa występować imieniem Związku, oraz reprezentować członków Związku i zwoływać jakichkolwiek zebrań członków na terenie tramwajów miejskich.

Zarząd Główny Związku.

Z ŻYCIA PARTJI

ORGANIZACJA WARSZAWSKA P. P. S.

Towarzysze i Towarzyszek!

Jaworowski i jego grupa wzywają towarzyszy robotników na zebrania i zebranka, obalamując proletariata, próbując go wciągnąć w swoje rozłamowe szeregi.

Przed tem rozbijaniem szeregów robotniczych i wzywamy, ażeby w tych zebraniach i konwentykłach nie brali żadnego udziału.

Egzekutywa Organizacji Warsz. P. P. S.

CJALISTYCZNEJ.

Wzywamy wszystkie Komitety Dzielnicowe, koła zawodowe i fabryczne P. P. S., by nawiązały niezwłocznie kontakt z Sekretarjatem Generalnym C. K. W., Warecka 7, tel. 230-44, od g. 10 r. do 2 po poł., i od g. 5 po poł. do 8-jej wiecz.

Centralny Komitet Wykonawczy obejmuje tymczasowo w swoje ręce kierownictwo bezpośrednie Organizacji Warszawskiej P. P. S. Uczestnicy grupki „rozłamowej” i z pośród członków dawnego W. O. K. R. i z pośród Komitetów Dzielnicowych POSTAWILI SAMI SIEBIE POZA NAWIASEM ORGANIZACJI POLSKIEJ PARTJI SO-

NOWA REJESTRACJA CZŁONKÓW WARSZAWSKIEJ ORGANIZACJI P. P. S.

Specjalna KOMISJA REORGANIZACYJNA z ramienia C. K. W. przystąpiła do nowej rejestracji członków Organizacji Warszawskiej. Chodzi o wieki pospiech, by członkowie Organizacji Warszawskiej zdążyli wybrać swych przedstawicieli na KONGRES P. P. S. W SOSNOWCU.

Rejestracja obejmuje wszystkich członków dotychczasowych Organizacji Warszawskiej P. P. S. i wszystkich zwolenników P. P. S. na terenie m. st. Warszawy, którzy z jakichkolwiek względów nie posiadają legitymacji partyjnej, z wyjątkiem wykluczonych z Partii wyrokiem Sądu Partyjnego za przestępstwa natury moralnej.

Towarzysze winni rejestrować się w punktach następujących:

- 1) Dzielnicę Śródmiejską, Mokotów w lokalu CKW PPS., Warecka 7. od godz. 6 — 9 wiecz.
- 2) Dzielnicę Powiśle, Czerniaków,

ZEBRANIE DZIELNICY „POWĄZKI”.

Dnia 29 b. m. odbyło się zebranie dzielnicy Powązkowskiej, na którym referat polityczny wygłosił tow. pos. śledziński. Po referacie przystąpiono do wyboru Komitetu Dzielnicowego, do którego weszli tow. tow.: Koprowski, Piłacki F. Malicki, Siemiątkowski J. i Dąbrowski R.

Warszawski Wydział Kobiecy PPS. wzywa towarzyszek do rejestrowania się w lokalu Wydziału, Leszno 53, parter w podwórzu na lewo.

Zebranie Komitetu Dzielnicowego Koła Starówka odbędzie się dnia 2 listopada o godz. 7 wiecz.

MŁODZIEŻ

WARSZAWSKA ORGAN. MŁ. T. U. R.

Zbiórka członków Org. Mł. T. U. R. odbędzie się jutro o godz. 10 rano w podwórzu.

VII ZJAZD

ZWIĄZKU ZAW. ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU GASTRONOMICZNO-HOTELOWEGO

WNIOSKI W SPRAWIE WARUNKÓW PRACY.

W uzupełnieniu naszego sprawozdania ze zjazdu, podajemy jeszcze uchwalone wnioski w sprawie warunków pracy, dążenie do stworzenia stosunków, które by umożliwiły zawarcie jednolitej umowy zbiorowej.

W szczególności Zjazd domaga się: Zupelnego usunięcia kobiet od obsługi gości w zakładach, sprzedających alkohol i wzywa władze do nakładania najsurowszych kar administracyjnych, aż do utraty koncesji, na sabotujących przepisy ośno-nej ustawy.

Wprowadzenia, oprócz procentów — wynagrodzenia, stałej płacy (minimalnej) dla wszystkich pracowników gastronomiczno-hotelowych.

Stwierdzając, że pracownicy hotelowi pracują nadal za poniżającą godność napiwki, Zjazd domaga się wprowadzenia dla pracowników hotelowych odpowiedniej opłaty w postaci procentów do rachunków.

Równocześnie Zjazd protestuje przeciwko dążności do narzucenia pracownikom gastronomiczno-hotelowym — liberji i fraków i wzywa Zarząd Główny do podjęcia energicznej akcji w kierunku wprowadzenia jednolitego ubioru pracy (bluz).

Wreszcie Zjazd domaga się jaknajdalej i dającej opieki nad młodocianymi i uczniami, ustalenia odpowiedniego stosunku liczbowego praktykantów do pracowników gastronomicznych i utworzenia szkół zawodowych.

Zjazd poleca w tym celu Oddziałom zarejestrowanie wszystkich dotychczas zatrudnionych praktykantów i tworzenie dla nich odrębnych sekcji.

UKONSTYTUOWANE SIĘ KOMITETU WYK. ZARZĄDU GŁÓWNEGO.

Wybrany na VII Zjeździe Zarząd Gł. Związku ukonstytuował się na posiedzeniu w dn. 30 b. m. Do Komitetu

CO GRAJĄ KINA?

„Apollo”: „Tajemnica starego rodu”
 „Colosseum”: „Romans panny Opolskiej”
 Casino: „Anioł ulicy”
 Kino „Capitol”: Pat i Patachon jako „Strażnicy cnoty”.
 Miejski: „Wilki i ludzie” oraz „Tajemnice głębin morskich”.
 „Palace”: „Tajemnica starego rodu”.
 Pan: „Lekarz kobiet”.
 Wodewil: „Zakazana kobieta”.
 Światowid: „Człowiek śmiechu”.
 Filharmonja: „Miłość i łyż Szopena”.
 Splendid: „Człowiek śmiechu”.
 Stylowy: „Burza”.

WODEWIL

Nowy Świat 43.

Początek o godz.: 6, 8 i 10 w.

Niedostępnie ostatnie dwa dni

ZAKAZANA KOBIECIA

Już w piątek premiera

ROD LA ROCQUE

w najnowszym filmie

BANDYTA

PAN Nowy Świat 40. Początek o g. 5 pp.

LEKARZ KOBIEC

W roli tytułowej IWAN PETROWICZ

CAPITOL Marszałkowska 125. Początek o g. 4 pp.

Najnowszy film genialnych komików prod. 1928—29 p. t.

PAT I PATACHON jako STRAŻNICY CNOTY

Kino „PALACE”

Chmielna 9. Początek o godz. 5-jej pp.

Najnowszy film wytw. „SFINKS”

„TAJEMNICA STAREGO RODU”

wg. scenarjusza St. Kiedrzyńskiego

W rolach gł.: Jadwiga Smorsarska i Jerzy Marr.

Kino CASINO

Nowy Świat 50. Początek: 4¹⁵, 6, 8 i 10 w.

ANIOŁ ULICY

Natchniony arcydzieło, reżyserji twórcy „SIÓDMEGO NIEBA”.

FRANKA BORZAGE’A

W rolach gł.: JANET GAYNOR I CHARLES FARRELL

Własność „FOX-FILM” Warszawa.

Orkiestra pod batutą A. FURMAŃSKIEGO.

Wstęp na salę tylko przed rozpoczęciem seansów.

Bilety ulgowe i passe-partout bezwzględnie nieważne!

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 8. Długa 25.

Podwójny program.

Dla młodzieży dozwolone.

Początek o godz. 6³⁰.

1) Wilki i Ludzie

Z udziałem: Charles Marlow i Caryl Lincoln.

2) Tajemnice głębin morskich.

Codziennie o godz. 12 i 5 pp. w niedziele i święta tylko o godz. 12 w pp.

SEANS OSWIATOWY

Ceny na wszystkie miejsca po 20 gr.

DZIS OTWARCIE znanej restauracji

„BAR ZGODA”

ul. Zgoda Nr. 9, róg Złotej, tel. 232-68

BUFET zaopatrzone w wybór zakąsek zimnych i gorących.

OBIADY z 3-ch dań 1 zł. 75 gr.

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. CENY KONKURENCYJNE.

WIECZOREM MUZYKA KONCERTOWA TRIO JAZZ-BAND.

Piwa, porter, wódki i lemoniady HABERBUSCH & SCHIELE.

CYRK Dział 8 m. 15 Wielki sukces programu otwarcia.

14 atrakcji o wszechśw. sławie, oraz sens.

Walka człowieka ze lwem.

KRONIKA

STAN POGODY.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Naogół dość pogodnie i chłodno, potem stopniowy wzrost zachmurzenia i temperatury w zachodniej części kraju. Słabe potem umiarkowane wiatry południowe i południowo-zachodnie. W górach możliwy wiatr halny.

Spis rocznika 1908. Dział w kolejnym dniu spisu poborowych rocznika 1908 winni stać się w sekcji wojskowej Magistratu (Senatorska 6), zainteresowani, zamieszkali w 11 komisariacie, nazwiska których rozpoznają się od L do Z.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że poczynając od 1 listopada w pociągu Nr. 501, odchodzącym z dworca Głównego w Warszawie o godz. 20.50 i Nr. 502, przybywającym na tenże dworzec o godz. 9.00, między Warszawą i Berlinem kursować będzie trzy razy tygodniowo wagon sypialny I/II kl. z odjazdem z Warszawy w poniedziałki, środy i soboty i z Berlina we wtorki, czwartki i niedziele.

O systemie daltońskim. Dział o godz. 8 wiecz., w lokalu Zw. Zaw. Naucz. Średn. Szkół Żyd. (Zielna 25) odbędzie się posiedzenie Sekcji Pedagogicznej. Na porządku dziennym referaty o systemie daltońskim.

Wystawy Związku Artystów - Plastyków. Wystawa zbiorowa akwarel J. Gessnerów-ny otwarta codziennie 11 — 7 popoł., Marszałkowska 69. Wystawa pamiątkowa Jacka Mierzejewskiego otwarta codziennie 11 — 5 popoł., Nowy Świat 19.

Środa Literacka. Jesienny sezon odczytów Polskiego Klubu artystycznego rozpoczął się wieczorem poetyckim Kazimierza Wierzyńskiego, następną środą literacką w dniu 31 października wypełni odczyt kierownika literackiego Reduty M. Orlicza na temat: Współczesne prądy tetralne w Europie a scena polska. Początek o godz. 8-jej.

Dziękana Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu podaje do wiadomości, że promocja na Wydziale Farmaceutycznym odbędzie się w dniu 13-ym listopada 1928 r., o godz. 12 w poł. Podania na imię Dziekana Wydziału Farmaceutycznego należy składać w Sekretariacie Studenckim, okienko Nr. 6, do dnia 3 listopada r. b.

Z sądów.

TRAGEDJA SZKOLNA.

Na ławie oskarżonych w łódzkim Sądzie Okręgowym zasiadł onegdaj siedemnastoletni Zenon Mistrzak za usiłowanie zabójstwa nauczycielki szkolnej Zofji Kuczyńskiej.

W końcu roku szkolnego Mistrzak, który siedział już dwa lata w jednej klasie, dowiedział się, że nie otrzyma promocji, wobec czego groziło mu wydalenie ze szkoły. Stopnie niedostateczne miał z arytmetyki i języka polskiego, którego udzielała Kuczyńska. Zwrócił się do niej z zapytaniem, czy otrzyma promocję. Nauczycielka odpowiedziała zjadliwą uwagą. Wówczas zrozpaczony Mistrzak wyjął rewolwer, który dostał od kolegi i strzelił do Zofji Kuczyńskiej, raniąc ją. Na rozprawie koleldy i nauczyciele wydalili dobrą opinię o Mistrzaku. Prokurator domagał się surowej kwalifikacji czynu, Sąd Okręgowy w Łodzi skazał Mistrzaka na 8 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego za usiłowanie zabójstwa pod wpływem silnego afektu. Oskarżony odsiedział już 4 miesiące w więzieniu do sprawy.

H. O.

LISTY DO REDAKCJI

W n-rze 298 „Robotnika” ukazał się List do Redakcji „W sprawie Falenicy”, którego treść jest dla mnie, jako dziennikarza, nader krzywdząca. Upieram się, że proszę o wydrukowanie w odpowiedzi kilku słów poniższych:

Moje „Wędrowki” po Warszawie i po okolicy nie są wszak naukowymi, encyklopedycznymi artykułkami, tylko — feljetonowo traktowanymi impresjami przechodnia, impresjami turysty. Nie piszę w nich o tem, co tam gdzieś ktoś robić zamierza, ale o tem, co na własne oczy widzę, i opisuję wszystko tak, jak widzę. A przecież każdy bezstronny przechodzień musi przyznać, że Falenice i Miedzeszyny przedstawiają się dziś wysoce nieestetycznie, niechlujnie, niekulturalnie, dziko, miejscami przypominając wręcz jakieś prowizoryczne osady poszukiwaczy złota na Alasce.

Owsem, bardzo to pięknie, że się tam pod egidą urzędu gminnego różne rzeczy inwestuje i projektuje. Może tam kiedyś, za kilkadziesiąt lat, będzie ładnie, porządknie, czysto, po europejsku. To jednak, że tam kiedyś będzie inaczej, nie może upoważnić żadnego wójta ani pisarza gminnego do czynienia dziennikarzowi zarzutów z racji opisywania przezeń dzisiejszego stanu tych letnisk.

Racz przyjąć, Tow. Redaktorze, Socjalistyczne pozdrowienie.

Wilk.

Warszawa, 22 października 1928 r.

Redakcja „Przyjaciela Dzieci” przyjmuje w czwartki i soboty od g. 6 — 8 wieczorem.

Wykwintna Garderoba Męska gotowa i na zamówienie

I. REICHMAN

Warszawa. Św.-Krzyżska 19. Tel. 206-51.

W WIELKIM WYBORZE: PALTA, FUTRA, KURTKI SKÓRZANE, BURKI, KOZUSZKI i t. p.

WARUNKI DOGODNE.

NA RATY i ZA GOTÓWKĘ

Ubiory męskie w wielkim wyborze najtaniej bo w pracowni

J. ZAMIECZKOWSKI, MARJAŃSKA 6 m. 17.

DRUKARNIA „ROBOTNIKA”

Wykonywa wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące. Przyjmuje do druku DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI.

Ceny niskie.

Warszawa, Warecka 7.

Dr. Jan Alabin Królewska 31.

Ch. skorne wener. analizy, niemoc płc. Leczn. światłem. 9—8^{1/2}. Nleżam. i prac. uwzględ.

LECZNICA GRANICZNA 14

Wszystkie specjalności. Lampa kwarcowa.

Ogłoszenia drobne

S) Pierwsze w kraju bezkonkurencyjne najtańsze kursy kierowców samochodowych Tadeusza Lenartowicza. Nowolipki 67, tel. 507-96, dom własny.

Potrójna klerownica na samochodach kursów Lenartowicza.

Patefony, Parlofony instrumenty muzyczne, w wielkim wyborze, oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Feigenbaum Bieleńska 1.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne.

Rób coś!

OTWARCIE SESJI PARLAMENTU W GRECJI

W tych dniach odbyło się uroczyste otwarcie sesji parlamentu greckiego przez premiera Venizelosa, który podczas uroczystości nosił tradycyjną czapkę grecką.

ŻEBRAK ROZBRAJA POLICJANTA

W dniu onegdajszym napastował pasażerów I i II klasy pociągu stojącego na dworcu Gdańskim jakiś żebrak, który w sposób natrętny domagał się jałmużny. Władzę to dyżurujący IV komisariatu zwrócił mu uwagę, na którą żebrak odpowiedział szeptem wymysłów, wobec czego policjant chciał odprowadzić do na dworcowy posterunek policyjny, wówczas żebrak stawiał mu czynny opór, a w czasie szamotaniny wyrwał mu bagnet z pochwy. Przy pomocy drugiego policjanta udało się awanturnika aresztować i odstawić do komisariatu. Jest to Aleksander Jeski, zamieszkały w „Cyrku”. Sędział śledczy osadził go w areszcie. (K.C.).

UPADEK Z RUSZTOWANIA

Przy odnawianiu domu przy ul. Ks. Siemca Nr. 6, spadł z rusztowania z wysokości I-go piętra 33-letni Wacław Życzynski, mu-

rowarz (Cicha 5). Lekarz Pogotowia, po nałożeniu opatrunku potłuczonej łopatki i ręki, przewiózł ż. do domu. (Wad.).

GDZIE DWOJE SIĘ KŁOCI, TAM TRZECI „KORZYSTA”

Przy ul. Chłodnej Nr. 39 wszczęło awanturę między sobą małżeństwo zamieszkałe w tymże domu. Właściciel piekarni Władysław Kobylński, lat 43, chcąc pogodzić

poważnione małżeństwo, otrzymał cios kubkiem w czoło, odnosząc ranę ciętą. Rannego opatrzone w ambulatorium Pogotowia. I nie wierzyć tu trafności przysłów!

ZDERZENIE TRAMWAJU Z AUTOBUSEM

Wczoraj około południa ul. Królewską w kierunku ul. Marszałkowskiej jechał elektryczny tramwaj Nr. 3. Przy zbiegu pl. Saskiego i Królewskiej motorowy, wskutek chwilowej nieuwagi, nie zdążył zahamować wagonu, wobec czego nastąpiło starcie z przejeżdżającym wówczas autobusem miejskim Nr. 11. Tylony pomost autobusu uległ

poważnemu uszkodzeniu. Jeden z pasażerów, 23-letni Feliks Jabłocki, urzędnik bankowy (Pańska 40), doznał potłuczenia prawego przedramienia i prawego łokcia. Poszkodowanego opatrzył na miejscu lekarz Pogotowia. Uszkodzony autobus zaciągnięto do zajezdni przy ul. Inżynierskiej. (Wad.).

NIEOCZEKIWANY PODARUNEK

P. Teodozja Nowacka, wyszedłszy w niedzielę po południu na podwórko swego domu w Rembertowie, usłyszała jakiś pisk czy płacz, wydobywający się z pod ściany chlewika. Udała się więc tam i stwierdziła, że podrzucano jej dziecko płci żeńskiej,

mogące mieć zaledwie parę tygodni. Owinięte ono było w gałgany. P. Nowacka zameldowała o tem policji, lecz mając czyste serce, nie pozwoliła dziecka oddać do przytulku, lecz sama zajęła się jego wychowaniem. (K.C.).

Z W CZORAJSZEJ GIEŁDY

Na rynku akcyjnym nastąpiło w dziale akcji przemysłowych naogół lekkie wzmocnienie. Starachowice podniosły się z 39,75 na 41,50, Rudzki z 38,50 na 39,00, Lilpopy z 35,50 na 36,00, Firley z 64,50 na 65,00, Warszawski Cukier z 47,00 na 50,00. Jedyne Zawiercie obniżyło się z 20,25 na 19,50. W dziale papierów bankowych spadł Bank Polski ze 177,00 na 176,00. W grupie pożyczek państwowych obniżyły się: 5% Premjowa Pożyczka Dolarowa ze 102,00 na 100,00, a 4% Premjowa Pożyczka Inwesty-

cyjna ze 118,50 na 118,00. Listy zastawne utrzymały się w granicach niezmiennych. Na popołudniowej giełdzie prywatnej kursy przeważnie zmian nie wykazały.

Dewizy New-York notowano 8,90, dolar 8,88, Bank Polski płacił za dewizy 8,88, za dolary 8,86. Transzacje kablem New-York przeprowadzano między bankami na 891,80 za 100 dolarów. Dewizy europejskie były nieruchliwe; notowano zaledwie kilka kursów. Lekka wyżka osiągnęły Londyn i Zurych. Na rynku prywatnym notowano dolary 8,88%, ruble złote 4,65, czerwone sowieckie 2,40 dolarów w żądaniu.

ZE SPORTU

Z NOTATNIKA SPORTOWCA.

PROTEST PRZEPADŁ

Po raz trzeci w ciągu stosunkowo krótkiego czasu poruszam kwestję władz piłkarskich. Dwukrotnie tyczyły się me urwagi PZPN-u, dziś dochodzi do kompanji W. O. Z. P. N.

Jak już domosiliśmy w dn. 15 października RDS. „Ogniwo” założyła protest odnosnie trzeciego spotkania z Gwiazdą. Nie chodzi mi o rozpatrywanie słuszności tego protestu, względnie jego nieracjonalności. Chodzi mianowicie o coś innego.

Od złożenia protestu minęły dwa pełne tygodnie. Rozgrywki o wejście do kl. A odbywają się nadal, tymczasem list Ogniw... przepadł. Najwyraźniej przepadł.

Kiedy kierownik sekcji piłkarskiej drużyny robotniczej zwrócił się do WOZPN-u, otrzymał odpowiedź, iż protest przesłano do PZPN-u, tam zaś z kolei nic o tem nie wiedz. Zaiste, co za sprawność organizacyjna. Godna naśladowictwa.

Jak zachęcająco działa ten stan rzeczy na stosunek klubów do swej władzy odgadnąć nie trudno.

Nie będę dłużej rozwodził się nad poruszoną sprawą. Zapytam tylko jeszcze: „Gdzie protest Ogniw?” M. K.

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI PIŁKARSKICH KLUBÓW ROBOTNICZYCH.

Sekretariat Warsz. Robotniczego Sportowego Komitetu Okręgowego podaje do wiadomości, że w dniu 2 listopada o godz. 6.30 odbędzie się konferencja przedstawicieli piłki nożnej wszystkich klubów robotniczych w sprawie nadzwyczajnego zebrania W.O.Z.P.N. Obecność przedstawicieli wszystkich klubów obowiązkowa. Przedstawiciele należy zaopatrzyć w pisemne upoważnienia.

JUTRO POGON GRA Z GARBARNIĄ.

Decydująca trzecia rozgrywka pomiędzy Pogonią katowicką i Garbarnią (Kraków) odbędzie się jutro w Bielsku.

KOSZYKÓWKA

Skra — P. I. W. F. 31:4.

Niespodziewana, aczkolwiek zasłużona wygrana drużyny robotniczej, która ambicją potrafiła wywalczyć sobie zwycięstwo, nad początkowo lekceważącym ją przeciwnikiem. W Skrze nie było słabych punktów.

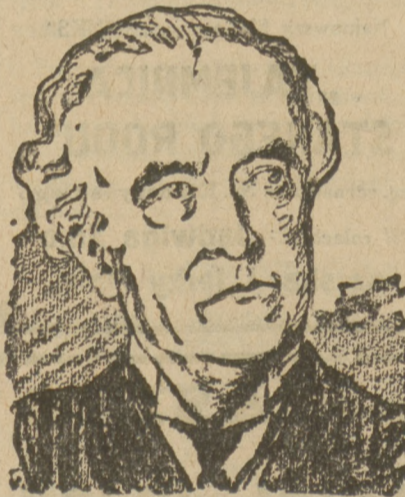
Skra II — P. I. W. F. 5:6.

Rezerwa P. I. W. F. z trudem uporała się z drużyną robotniczą. A. B.

SIŁA (Warszawa) — JAWOR 7:2 (3:0).

Zawody o mistrzostwo kl. C W.R.S.K.O. przyniosły zasłużone i zdecydowane zwycięstwo Sił, która pod każdym względem górowała nad przeciwnikiem. Drużyna Ja-

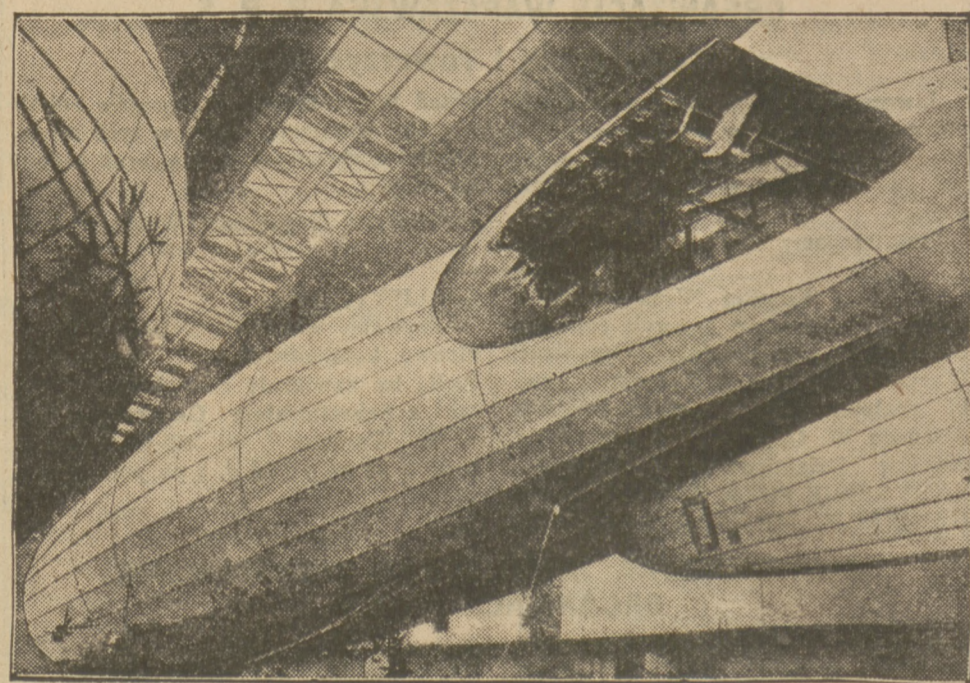
WODZ PARTJI PRACY W IZBIE LORDÓW

LORD PARMOOR

został wybrany na przewodniczącego klubu socjalistów angielskich w Izbie Lordów. Godność tę pełnił dotąd niedawno zmarły lord Haldane.

LOT „ZEPPELINA” DO AMERYKI

„Zeppelin” odbył ostatnio pod óż z Niemiec do Stanów Zjednoczonych a obecnie wraca do Niemiec. Przyczyną długotrwałego lotu w tamtą stronę było poważne uszkodzenie (widoczne na zdjęciu).

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8-ej „Sprzedana narzeczona”

Narodowy

o 8-ej „Pan Jowialski”

Letni

o 8-ej „Premjowana piękność”

Teatr Wielki. Dzisiaj wieczór ku uczczeniu 10-lecia niepodległości republiki czechosłowackiej uroczyste przedstawienie arcydzieła Smetany „Sprzedana Narzeczona”.

Teatr Narodowy. Dzisiaj „Pan Jowialski”.

Teatr Letni. Codziennie „Premjowana piękność”.

Teatr Polski. „Przedmieście” Langera.

Jutro o godz. 3.30 popoł. „Tamten” Zapolskiej.

Teatr Mały. Wieczorem „Słomiani wdowcy”.

Jutro o godz. 3.30 popoł. „Kochanek i pani Vidal”.

Qui Pro Quo. „Czy Anna jest panna”.

W sobotę 3-go listopada premiera sensacyjnej rewji.

Teatr Morskie Oko. Dzisiaj nowa rewja p. t. „Klejnoty Warszawy”.

Teatr Czerwony As. Dzisiaj premiera rewji p. t. „Trzy stopnie wtajemniczenia”.

Cyrk. Dzisiaj bogaty program otwarcia.

Aleksander Wielhorski, znany kompozytor i pianista, daje własny recital w sali Konserwatorium w sobotę, dn. 10 listopada.

Z Filharmonji. Jutro odbędzie się poranek muzyczny, którym dyrygować będzie p. J. Oziminski. Jako solista wystąpi wirtuoz gry na organach, p. Bronisław Rutkowski, profesor Konserwatorium Muzycznego w Warszawie.

Piątkowy koncert symfoniczny należy być do wyjątkowo interesujących. Złoży się na to w pierwszym rzędzie program koncertu, który obejmuje same nowości, a więc: suitę „Nerodzinny Infanctki” Schreкера, uwerturę polskiego kompozytora Rathausa, sinfonietkę Schuberta. Jako solista wystąpi święty wiolonczelista Gaspar Cassado (Hiszpan). Dyrygować będzie p. Jerzy Bojanowski.

Recital fortepianowy Bolesława Kona. Dzisiaj daje własny recital fortepianowy w sali Konserwatorium Bolesław Kon, który bezsprzecznie należy do najbardziej utalentowanych pianistów młodego pokolenia.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO

DZIS.

11,56 — 12,10. Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12,10 — 15,00. Przerwa. 15,00 — 15,20. Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy i nadprogram 15,20 — 15,45. Odczyt p. t. „W przededniu uczczenia poległych na stokach Cytadeli Warszawskiej” — wygl. tow. Jan Cynarski, 15,45 — 16,00. Komunikat harcowski 16,00—16,30.

Koncert z płyt gramofonowych. 16,30 — 16,55. Program dla młodzieży. 16,55 — 17,10. Przerwa. 17,10 — 17,35. Odczyt p. t. „Stosunek historii do historii kultury”. 17,35 — 18,00. „Skrzynka pocztowa”. 18,00 — 19,00. Koncert orkiestry P. R. 19,00 — 19,20. Rozmaitości, oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19,20 — 19,30. Przerwa. 19,30 — 19,55. Odczyt org. z rącej „Dnia Oszczędności”. 19,56 — 20,00. Sygnał czasu. 20,00 — 20,20. Skrzynka rolnicza. 20,20 — 20,30. Aktualja. 20,30. Koncert wieczorny solistów. 22,00 — 22,30. Komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T., policyjny, sportowy i nadprogram. 22,30 — 23,30. Transmisja muzyki lekkiej.

JUTRO.

10,15 — 11,45. Transmisja nabożeństwa z katedry Poznańskiej. 11,56 — 12,10. Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12,10 — 14,00. Transmisja koncertu z Filharmonji Warsz. 14,00 — 14,20. Odczyt „Wędrowki małego rolnika”. 14,20 — 14,40. Odczyt „Jakie korzyści może mieć rolnik z lodu”. 14,40 — 15,00. Odczyt „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze”. 15,00 — 15,15. Komunikat meteorologiczny i nadprogram. 15,15—17,00. Przerwa. 17,00 — 17,20. Odczyt „Powody bojkotu wyrobów zagranicznych”. 17,20 — 17,45. „Wśród książek”. 17,45 — 18,00. Przerwa. 18,00 — 19,00. „Dziady” (C. 46 II, scena w kaplicy) z ilustracją muzyczną zaczerpniętą z opery „Widma” Moniuszki. 19,00—19,20. Rozmaitości. 19,20 — 19,45. Pogadanka „Koleżeńskość wśród kobiet”. 19,45—19,55. Nadprogram i komunikaty. 19,56 — 20,00. Sygnał czasu. 20,30. Koncert wieczorny, religijny. 22,00 — 22,30. Komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T., policyjny, sportowy i nadprogram. 22,30—23,30. Transmisja muzyki tanecznej.

MAX I ALEX FISCHER.

„ZAKŁAD”

(tłum. z franc. Irena Kopankiewiczowa)

Wczoraj rano idąc Włoskim Bulwarem (w Paryżu), spostrzegłem na rogu ulicy mego starego przyjaciela powszechnie szanowanego notariusza Duchoux.

— Duchoux! Jak widzę zostałeś Paryżaninem..

— A, no tak... jestem już w Paryżu..

Zawiązała się rozmowa, w czasie której spostrzegłem jakiś niepomiernie wielkości pakunek, który Duchoux piastował pod pachą i który, jak było widoczne: sprawiał mu wiele kłopotu.

— Cóż kryje się w tym szarym papierze — zagadnąłem zaintrygowany..

— W tym papierze mam aż dwie rzeczy... pudełko z pistoletami i karabin — objaśniał mnie niezwyklej szym w świecie tonem. — Jutro rano mam

pojedynek z Julianem Carre, który mnie w sposób grubiański obraził wczoraj w kawiarni, jutrzejszego popołudnia mam zamiar upolować kilka sarenek..

Nie wiem, czy państwo znacie Duchoux.

Jeśli go kto nie zna, przypuszcza zapewne, iż jest to najbardziej krwiożerczy człowiek na świecie.

Słyszając o tych projektach, które w ustach jego brzmiały co najmniej nieprawdopodobnie, nie mogłem powstrzymać się od parsknięcia śmiechem.

— Parady jesteście, mój drogi... No wiesz, to niebawem... Masz pojedynek... Ty?... Ty zamierzasz się pojedykować?

Nie masz chyba nic przeciwko temu, bym się założył, że jutro o tej porze twój przeciwnik Carre będzie się czuł również dobrze, jak w tej chwili, i że nie będzie ani o jedną sarnę mniej w lesie, w którym zamierzasz polować.

Duchoux spojrział na mnie wzrokiem pełnym politowania, jakby zdawał się mówić: „Gdybyś wiedział, jak głupio wyglądasz śmiejąc się w ten sposób... gdybyś wiedział, nie czynił byś tego napewno”.

Dla zaznaczenia swej pogardy wrzucił tylko ramionami.

— Założyłbyś się — mruzczał — założyłbyś się... więc dobrze. Niech będzie, jak chcesz... Ryzykujesz sto franków?

Nie jest rzeczą przyjemną ryzykować 100 franków. N'e przewidziałem, że Duchoux powie: dobrze, załóżmy się, zażykuj sto franków.

Jak mi się zdawało trafiała się jednak niezwykła okazja zarobienia bez trudu błękitnego banknotu. Zorientowałem się w sytuacji.

— Dobrze, załóżmy się — zgodziłem się.

Czasem istotnie człowiek nie ma szczęścia. Nawet, gdy się przypuszcza, że się wygra, n'e należy się zakładać: Przecież tak wiele danych miałem o tego wieczoru na to, iż Duchoux będzie mi winien 100 franków.

I wbrew wszelkiemu prawdopodobieństwu, to ja właśnie muszę mu wręczyć tę sumę o umówionej godzinie.

Nigdybyście się państwo jednak nie domyśliли treści dwóch depesz, które otrzymałem dzisiaj od tego bydłęcia, tego brutala, tego rzeźmieszka..

Pierwszą z nich otrzymałem jeszcze przed śniadaniem, około 11 godziny. Ot jej treść, treść zupełnie ściśta:

„Pojedynek skończony.

Nie udało mi się zranić Carre.

Przegrałeś jednak połowę zakładu. Cztery sekundanci, opuszczając plac walki znaleźli na linii mego strzału trupa ślicznej małej sarenki, trafionej widocznie moją kulą. Wbrew temu coś

twierdził i o coś się założył dzisiaj w lesie jest o jedną sarnę mniej niż wczoraj — Duchoux.

W momencie, gdy siadałem do obiadu nadeszła druga depesza tej treści: „Właśnie wracam w tej chwili z polowania.

Nie przynoszę istotnie żadnej sarny. Z przyjemnością ci jednak donoszę, że przegrałeś i drugą część zakładu.

„Okolo godziny piątej, w chwilę po oddaniu ostatniego strzału, posłyszałem, rozpaczliwy krzyk i wołanie: „O Boże!..” Zbliżyłem się. Zranilem człowieka. Człowiekiem tym był Carre, który właśnie polował na tym samym odcinku lasu..

Carre więc, wbrew twoim przewidywaniom, i wbrew temu, o coś się założył, nie czuje się dziś równie dobrze, jak wczoraj o tej porze. — Duchoux”.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wvraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI

Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika”, Warrecka 7.